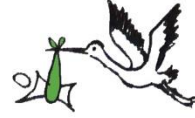
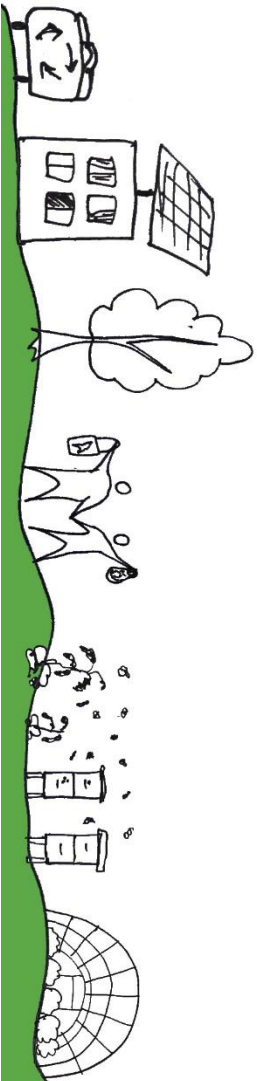

ECOVISIO

Annual Report 2018

Cuprins

Introducere.....	2
Viziunea noastră.....	2
Echipa noastră.....	2
Rezumatul celor mai importante evoluții și schimbări în anul 2018.....	3
Analiza impactului și logica raportului	4
DOMENIU STRATEGIC A – DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ȘI ÎMPUTERNICIREA ACTIVISMULUI	5
Activități și rezultatele obținute	6
Concluzii privind rezultatele	11
DOMENIU STRATEGIC B - LABORATOR PENTRU DEZVOLTAREA INIȚIATIVELOR DE SUSTENABILITATE, A INOVAȚIILOR SOCIALE ȘI A COMUNITĂȚILOR REZILIENTE	12
Activități și rezultatele obținute	13
Concluzii privind rezultatele	17
DOMENIU STRATEGIC C - DEZVOLTAREA ECOSISTEMELOR PRIN CREAREA DE REȚELE ȘI STIMULAREA COOPERĂRII	18
Activitățile și rezultatele obținute	19
Concluzii privind rezultatele	22
DOMENIU STRATEGIC D - DEZVOLTAREA ORGANIZAȚIONALĂ ȘI SPORIREA VIZIBILITĂȚII	23
Concluzii privind rezultatele	25
Gender Mainstreaming (integrarea dimensiunii de gen).....	27
Evoluția Managementului, a finanțelor și zonei administrative	28
Principalele concluzii și lecții învățate în 2018	29

Introducere

Viziunea noastră

EcoVisio este un ONG activ la nivel local, care percepe Moldova și vecinii săi ca o regiune-model cu o societate împuternicită, un mediu sănătos și o economie viguroasă și echitabilă. Acțiunile noastre sunt dedicate realizării treptate a întregului potențial al acestui loc și al poporului său.

EcoVisio își îndeplinește misiunea prin **împuternicirea, conectarea și sprijinirea oamenilor și a organizațiilor care doresc să contribuie la o viziune comună pentru țara noastră și pentru întreaga regiune**. În acest sens, desfășurăm programe educaționale și de încurajare pentru persoane fizice, creăm și promovăm exemple viabile de inovații ecologice și sociale (în special în sfera dezvoltării comunitare) și stimulăm cooperarea între oamenii care aduc schimbări prin crearea de legături și ecosisteme.

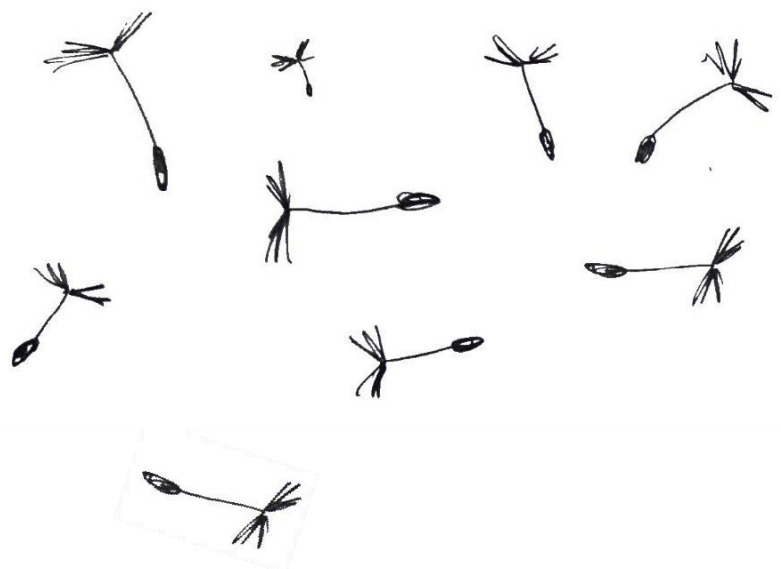
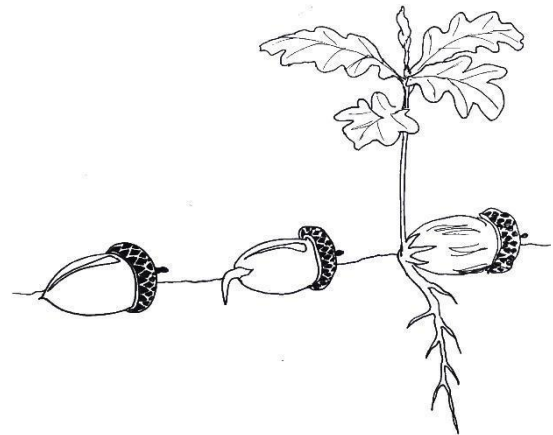
Instruim deopotrivă bărbați și femei și le oferim instrumentele necesare pentru implementarea proiectelor mici sau a start-up-urilor în raioanele sau satele lor; împărtășim informații și împreună elaborăm soluții alternative pentru a face regiunea noastră, dar și lumea întreagă, un loc mai bun pentru viață. Colaborăm cu alte organizații civice, întreprinderi mici și mijlocii, universități, autorități publice locale și ministere pentru a crea **o comunitate vibrantă a oamenilor care aduc schimbări**.

Principiile fundamentale ale activității: cooperarea în loc de concurență, transparența și încrederea, unitate prin diversitate, calitatea și tendința spre excelență, viață simplă și durabilitate.

Echipa noastră

Echipa interdisciplinară EcoVisio combină experiența de implicare civică în democrație cu experiența în domeniul mediului, spiritul antreprenorial, dezvoltarea internațională, pace și transformarea conflictelor bazată pe diverse activități și voluntariat. În decembrie 2018, EcoVisio avea **13 membri de bază activi** (cu jumătate de normă sau cu normă întreagă) și **32 de membri cu drepturi depline de vot**.

Există și câteva sute de voluntari și suporteri în cercul extins, care joacă un rol extrem de important în succesul general al activităților noastre comune. În fiecare an, echipa EcoVisio precum și numărul de membri și parteneri ai asociației se extinde. Punem un accent deosebit pe cooperarea cu alți actori ai dezvoltării durabile din Moldova și din străinătate.

Rezumatul celor mai importante evoluții și schimbări în anul 2018

12 evoluții și realizări semnificative din anul 2018:

- Finalizarea construcției și punerea în funcțiune a **Centrului de Instruire EcoVisio** care a organizat aproximativ 120 de zile de seminar, a găzduit 2500 de vizitatori și a contribuit la creșterea rezistenței economice a aproximativ 30 de locuitori ai satului Rîșcova în anul 2018
- **A instruit peste 1000 de bărbați, femei și tineri și a susținut circa 100 de inițiative** de dezvoltare comunitară, acțiuni de mediu și antreprenariat social în întreaga țară
- S-a reușit o **implicare geografică mai extinsă în regiuni**, în special în Găgăuzia, Fălești, Sângerei, Telenești, însoțită de mai mult acces la elevii de nivel gimnazial.
- **Vizibilitate și implicare sporită** în domeniul **prevenirii și gestionării deșeurilor** prin campanii, evenimente cu format inovativ și integrarea inițiativei la scară mare **Hai Moldova**
- **Eficiența energetică, energiile regenerabile și managementul apelor** au fost adăugate în portofoliul nostru prin noi programe
- A fost stabilită direcția profesională de **Integrare Ecologică** pentru alte organizații - ecologizarea OONG-urilor și a întreprinderilor
- **Susținerea activă a ecosistemului nostru de absolvenți și activiști** prin organizarea de evenimente regionale și prin oferirea de granturi acordate inițiativelor.
- **Stimularea PR-ului** printr-o creștere semnificativă în mediul online și rețelele sociale, abordări creative de implicare publică, precum și prima experiență de organizare a unei **campanii la scară mare**
- Un nou nivel de **competență în gestionarea, înregistrarea și securitatea datelor**, prin trecerea la programe tehnice profesionale și introducerea instrumentelor de statistică (inclusiv eșantionarea datelor după gen)
- **Integrarea perspectivei de gen** și a mediului de lucru familial au primit o atenție sporită în cadrul agendei EcoVisio
- **Noul oficiu și spațiu de lucru EcoVisio** a fost inaugurat și au fost luați primii pași pentru crearea Green Hub-ului
- **Creșterea semnificativă a echipei**, mai ales în martie și septembrie. Introducerea orelor de lucru comune pentru toată echipa și implementarea structurilor clare în organizație.

Analiza impactului și logica raportului

Structura acestui raport reflectă structura Cadrului de Evaluare a Rezultatelor EcoVisio (RAF) – document strategic care stabilește activitatea Asociației în perioada 2018-2020. Potrivit acestuia, toate activitățile asociației sunt orientate în unul dintre cele patru domenii strategice (A,B,C,D) ce vor fi prezentate detaliat în cele ce urmează.

Fiecare zonă are stabilit un rezultat (în cazuri excepționale, două rezultate). Pentru fiecare rezultat există mai multe căi de realizare preconizate și mai multe activități care contribuie la realizarea fiecărui rezultat stabilit. În RAF-ul EcoVisio, mai multe activități diferite pot contribui la atingerea rezultatelor diferite (pentru detalii, vă rugăm să consultați bugetul RAF). Din acest motiv, unele proiecte pot fi menționate în diferite părți ale raportului (și în diferite domenii) deoarece acestea pot contribui la mai multe realizări. Cu toate acestea, descrierea de bază a activității e prezentată în capitolul unde indicatorul corespunzător este menționat (pentru descrierea completă a RAF cu indicatori, vă rugăm să consultați anexa 1).

Astfel, următoarele capitole ale acestui document reprezintă evoluțiile noastre în cele patru domenii strategice. Fiecare capitol are un cadru similar: **prezentarea realizărilor, rezultatelor și a activităților** ce au contribuit la realizarea lor. Apoi **urmează analiza rezultatelor obținute în 2018** pe baza indicatorilor stabiliți în RAF pentru anul respectiv. Se vor explica cazurile de devieri ale rezultatelor de la obiectivele inițiale (fie ele pozitive sau negative). Fiecare capitol se încheie cu **concluzii și lecții** pentru viitor.

Analiza rezultatelor a fost efectuată de către membrii personalului implicat în activitățile generale ale asociației (directorul executiv și directorul de program, care sunt persoanele-cheie pentru analiza indicatorilor dați), împreună cu coordonatorii, în baza rapoartelor și tabelor statistice utilizate pe tot parcursul anului și pe baza rezultatelor rapoartelor interne și ale altor instrumente utilizate de EcoVisio.

Strategia generală pe termen lung, precum și toate activitățile programului sunt determinate de viziunea și misiunea asociației EcoVisio, construite pe profesionalism, responsabilizare, participare activă, consolidarea încrederii și contribuirea la dezvoltarea durabilă a regiunii.

Progres per rezultat

DOMENIU STRATEGIC A – DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR ȘI ÎMPUTERNICIREA ACTIVISMULUI

Zona A cuprinde programele educaționale ale EcoVisio care urmăresc dezvoltarea și susținerea indivizilor. Acesta este cel mai vast domeniu de activitate al asociației. În 2018-2020 sunt planificate spre a fi realizate programele deja existente dar și lansarea altelor noi. Principalul grup-țintă pentru majoritatea programelor sunt tinerii cu vârste cuprinse între 18-25 de ani (activEco, activePeace). Programele pentru adolescenți (cu vârste cuprinse între 12-18) din zonele rurale ale Moldovei (Future Local Leaders, Danube Youth EcoLab, ActiveCiuluc), și programe pentru tineri, adulți și profesioniști în vârstă de 20-50 de ani (Keep Cool in Eastern Europe, BusinessCool & Sustainable Development Lab) sunt în creștere. Majoritatea programelor existente au fost sprijinite anterior de diferiți donatori și parteneri și intenționăm să continuăm strângerea de fonduri pentru acest domeniu prin intermediul donatorilor existenți dar și a altora noi.

Rezultat: un număr tot mai mare de indivizi și multiplicatori (femei/bărbați, fete/băieți) sunt informați, susținuți și iau măsuri în direcția dezvoltării durabile și/sau a schimbării stilului de viață în domenii precum: Stil de Viață Ecologic, Antreprenoriat Social și Economie Verde, Agricultură Organică și Plantarea Copacilor, Dezvoltare Rurală și Turism, Eco-Construcții și Energie, Mobilitate Ecologică și Orașe Verzi, Alimentație Sănătoasă și Gătit Vegan/Vegetarian, Schimbările Climatice, Apa și Salubritatea, Prevenirea și managementul deșeurilor, Educația Păcii și *Leadership* Transformativ, Genul și Mediul Înconjurător.

Rezultat 1.1	Oamenii din toate regiunile Moldovei participă la inițiativele noastre educaționale/de împuternicire și sunt reprezentate diverse categorii demografice din Moldova.
Rezultat 1.2	Femeile și bărbații care au participat la inițiativele noastre educaționale/de împuternicire au gândit și au implementat cel puțin un proiect în comunitatea lor locală, menit să abordeze problemele sociale într-un mod durabil.
Rezultat 1.3	Absolvenții se implică activ în acțiuni ulterioare.
Rezultat 1.4	Trainerii EcoVisio și-au dezvoltat setul relevant de competențe, care s-a extins pentru a include cel puțin o cunoaștere de bază a integrării perspectivei de gen. Acest lucru se reflectă în calitatea sesiunilor lor.
Rezultat 1.5	Numărul de formatori și facilitatori ai EcoVisio a crescut și orice dezechilibru de gen pre-existent s-a diminuat.
Rezultat 1.6	Publicații și materiale metodologice inovatoare au fost dezvoltate și diseminate publicului

Activități și rezultatele obținute

Programul activEco pentru dezvoltare durabilă: Ediția Provocărilor

activeco-program.org/ro/

Programul emblematic al EcoVisio, "activEco" este un program anual educațional pentru tineret, în principal din Moldova dar și din regiunile vecine din România și Ucraina. De la lansarea sa în 2013, programul urmărește să susțină oameni creativi și motivați prin consolidarea capacității de educație, de schimbare și de management al proiectelor. "activEco" cuprinde un curriculum de consolidare a capacităților, o finanțare de start pentru microproiectele voluntarilor și un mentorat *peer-to-peer* (de la persoană la persoană). În 2018, structura programului a inclus un seminar de impuls, urmat de 5 weekenduri de provocări tematice și un seminar de reflecție finală, după urmează:

- **Seminar de impuls** (1-7 aprilie)
- **Dezvoltare urbană și comunitară** - weekend de provocare tematică (1-3 iunie)
- **Managementul Proiectelor** - weekend de provocare tematică (15-17 iunie)
- **BusinessCool** (managementul financiar al unui start-up) (14-16 septembrie)
- **Food for Thought** - weekend de provocare tematică (28-30 septembrie)
- **Creștem arbori** - weekend de provocare tematică (19-21 octombrie)
- **Seminar de reflecție** (23-25 noiembrie)

Un total de **92 persoane** au participat la programul activEco 2018 (o singură dată sau în mod repetat) și au devenit familiarizați cu activitatea și viziunea EcoVisio și cu rețeaua largă. Dintre aceștia, 25 au devenit absolvenți ai programului activEco prin implementarea a 15 microproiecte în domenii precum gestionarea deșeurilor și reducerea consumului de plastic, reciclarea, alimentația, integrarea comunitară a grupurilor marginalizate, educația ecologică, plantarea copacilor etc.

Programul activEco este implementat în parteneriat cu MitOst și cu sprijinul financiar al Fundației Robert Bosch. Unul dintre seminare (BusinessCool) a fost sprijinit suplimentar de Fondul European pentru Europa de Sud-Est.

Programul "ClimateLaunchpad Moldova" (CLP) pentru start-up-uri

ecovisio.org/climatelaunchpad

Programul "ClimateLaunchpad" - cea mai mare competiție din lume pentru ideile de afaceri verzi, a fost creat pentru a ajuta antreprenorii aspiranți să-și crească ideile verzi în afaceri globale. ClimateLaunchpad face parte din ofertele antreprenoriale ale Climate-KIC, finanțate prin intermediul Institutului European de Inovare și Tehnologie, o inițiativă a UE. ClimateLaunchpad a fost adus în Moldova de către EcoVisio în 2015 și continuat în fiecare an.

În 2018, am avut 19 aplicații, dintre care 12 echipe au fost invitate să participe la o tabără de 2 zile cu formatori internaționali, care au discutat asupra următoarelor subiecte: Visul Fondatorului, Înțelegerea, Segmentarea pieței, Crearea locurilor de muncă, Punerea în valoare a clientului, Drivere financiare și drivere-cheie, Descoperirea cumpărătorului, Lansarea. După aceasta au avut loc 6 sesiuni de coaching (iulie-septembrie) cu 6 antrenori locali specializați în marketing, vânzări, finanțe, dezvoltarea mediului de afaceri. Sesiunile aveau ca scop să pregătească echipele pentru finala națională, parcurgând subiecte precum descoperirea clienților, ipoteze, design experimental, avantaj competitiv și impact climatic.

Finala națională a avut loc la mijlocul lunii septembrie, unde 7 start-up-uri eco și-au susținut ideile de afaceri în fața juriului. Cele mai bune 3 au fost selectate pentru a reprezenta Moldova la finala globală din Edinburgh, Scoția, împreună cu alte echipe din 43 de țări. În 2019, finanțarea din partea echipei globale ClimateLaunchpad va fi oprită, ceea ce va reprezenta o provocare pentru echipa locală. Ne vom

concentra pe strângerea de fonduri (găsirea sponsorilor și a partenerilor) și promovarea activă (în special printre studenții facultăților din sfera sustenabilității).

Programul "activePeace" pentru dezvoltarea competențelor de gestionare a conflictelor activepeace-program.org

Programul "activePeace", lansat în 2016, are ca scop dezvoltarea capacităților tinerilor în domenii precum gândirea critică, educația pentru pace, diversitatea, soluționarea/transformarea conflictelor, competențele de comunicare, inteligența emoțională și activismul civic. Acesta este implementat în parteneriat cu MitOst e.V. (Berlin) și cu sprijinul financiar prietenos al Ministerului Afacerilor Externe al Germaniei și al Fundației Robert Bosch în cadrul proiectului "Dialog pentru schimbare".

În 2018, datorită schimbărilor în structura de sprijin financiar, programul a fost amânat și a fost început nu în februarie, dar în septembrie 2018. Pentru prima dată, programul va rula prin iarnă și va consta din patru seminarii (două în 2018 și două în 2019) și o serie de întâlniri de lucru. În acest an au avut loc două seminare în octombrie (Rîșcova) și decembrie (Trebujeni), care au adus laolaltă un grup divers de 20 de tineri din diferite regiuni ale Moldovei, inclusiv Găgăuzia și Transnistria.

Participanții de anul viitor își vor dezvolta ideile de proiect și își vor implementa proiectul în echipe mici inter-regionale. Ca urmare a programului, 20 de participanți își vor spori capacitatea de a gestiona conflictele și de a transforma astfel de conflicte în colaborare, contribuind la îmbunătățirea relațiilor dintre oameni (precum și organizații, generații, grupuri) și susținerea păcii în regiune.

Danube Youth EcoLab – ecovisio.org/dye/

Danube Youth EcoLab, "Proiectul-colaborare între Germania, Ucraina și Moldova pentru schimb de experiență a elevilor și expertiză ecologică de-a lungul Dunării: o modalitate eficientă de dezvoltare durabilă a Dunării Ucrainene", a avut loc în primăvara anului 2018, în parteneriatul dintre EcoVisio în Moldova și ARIPR în Ucraina, cu sprijinul Childfund Deutschland și al Fondului Neguvernamental al Regiunii Federale Baden-Württemberg.

Pentru Moldova, aceasta a însemnat că 24 de tineri cu vârste cuprinse între 14-16 din patru școli diferite din Comrat, Găgăuzia au luat parte la cursuri de formare, învățând despre durabilitate, consum responsabil și prevenirea deșeurilor. Ca parte a programului, au dezvoltat și implementat propriile lor mici idei de proiecte eco. Participanții au plantat 40 de pomi fructiferi într-una din șantierele școlii, au organizat un flash-mob, au curățat pădurea Comrat, au creat 5 spoturi video sociale pentru a arăta cum percep problemele și soluțiile ecologice actuale. În plus, au participat la o vizită de studiu în Ismail, Ucraina, unde au învățat despre reciclarea deșeurilor.

Ca rezultat, participanții au devenit mai conștienți de stilul de viață durabil, au depășit barierele lingvistice, au dezvoltat rețeaua de prieteni și au reușit să rămână în contact pentru continuarea cooperării.

"Keep Cool" în Europa de Est – ecovisio.org/keep-cool

Keep Cool este un joc de masă ce provine din Germania, care are ca scop promovarea cunoștințelor generale despre schimbările climatice și înțelegerea dificultăților și provocărilor negocierilor internaționale în atingerea unui obiectiv comun. EcoVisio a folosit jocul în timpul activităților sale educaționale începând cu anul 2013, l-a tradus în limba română, rusă și ucraineană în 2016, și a transformat această pasiune într-un proiect internațional cu drepturi depline în 2018.

Proiectul "Keep Cool" în Europa de Est (2018-2019) încearcă să creeze o comunitate de jucători Keep Cool în Moldova, Ucraina și România - oameni care cunosc jocul, se bucură de el, îl folosesc în activitatea lor în școli, universități, în timpul training-urilor sau în altă parte, pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la schimbările climatice în rândul populației.

În 2018, EcoVisio a organizat 7 evenimente dedicate jocului de masă "Keep Cool" – care au avut loc în Chișinău și în regiuni, inclusiv un sesiune de joc la Tiraspol, unde 74 persoane au jucat o dată sau de mai multe ori. Partenerul ucrainean "Zelena Hvylya", a organizat 6 sesiuni de joc, cu 94 de jucători în total. În România, jocul este promovat de "Mioritics" și "Societatea pentru consum responsabil".

În paralel, EcoVisio lucrează la versiunea online a "Keep Cool", traducând și actualizând versiunea existentă în limba germană a jocului, toate acestea având loc odată cu testarea acesteia de către o comunitate locală de jucători.

În 2019, EcoVisio și partenerii săi vor continua organizarea de sesiuni de joc și formarea de multiplicatori pentru a utiliza jocul în scopuri educaționale. Odată ce versiunea mobilă a jocului este pe deplin dezvoltată, va fi organizată o cupă "Keep Cool Mobile" în format online, conectând jucători din diferite regiuni ale Europei.

"Keep Cool în Europa de Est" este finanțat de către Fundația Federală Germană de Mediu și susținută de către Universitatea Humboldt Berlin.

Proiectul "Keep Cool" din Europa de Est (2018-2019) urmărește să creeze o comunitate de jucători Keep Cool în Moldova, Ucraina și România-oameni care cunosc jocul, se bucură de el, îl folosesc în activitatea lor în școli, universități, în timpul training-urilor sau în altă parte, să lărgescă și să răspândească gradul de conștientizare cu privire la schimbările climatice.

ActiveCiuluc - ecovisio.org/activeciuluc

ActiveCiuluc (aprilie 2018-aprilie 2019) este un proiect într-un nou domeniu tematic pentru EcoVisio (gestionarea apelor) și, de asemenea, o nouă zonă geografică (raioanele Fălești, Sîngerei și Telenești). Pe scurt, este o inițiativă de informare a persoanelor care trăiesc în bazinul râului Ciulucul Mic despre situația ecologică din regiune (râul se usucă, apa subterană este poluată și se retrage, secetă, defrișări etc.) și măsurile practice pe care fiecare ar putea să le întreprindă pentru a schimba situația în bine.

Ce s-a realizat pînă în prezent: crearea Comitetului pentru Bazinul râului Ciulucul Mic și organizarea primei întruniri; explorarea râului de la sursele pînă la gura sa (cercetarea și documentarea stării sale); pliante ilustrative ajungând la zeci de mii de oameni; două concursuri de artă și expoziții dedicate râului; ~ 1000 de persoane implicate direct prin lecții de ecologie, activități practice (curățări și plantări), seminarii privind agricultura ecologică, etc. Echipele lucrează acum la planul de management al bazinului hidrografic pentru râurile Ciuluc și așteaptă cu nerăbdare să planteze aproximativ 20.000 de arbori (nu a fost posibil să o facă în toamna anului 2018 din cauza unei secete severe).

ActiveCiuluc (nume oficial al programului - "Gestionarea integrată a resurselor de apă și reabilitarea ecologică a bazinului hidrografic Ciulucul mic") este finanțat prin proiectul SDC-ADA "consolidarea cadrului instituțional în sectorul apei și salubrității în Republica Moldova (faza 1)".

Viitorii Lideri Locali – ecovisio.org/future-local-leaders

"**Viitorul lideri locali**", co-organizat de inițiativa Hai Moldova și EcoVisio și finanțat de Ambasada SUA, este un program menit să dezvolte competențe de conducere și să ofere cunoștințe de bază privind gestionarea deșeurilor și dezvoltarea durabilă a tinerilor din toate regiunile Moldovei. Scopul principal este de a spori implicarea civică și acțiunea democratică și de a crea o rețea națională de ambasadori Hai Moldova.

Programul este format din patru training-uri, dintre care trei au avut loc la sfârșitul lunii august la Centrul de Instruire EcoVisio din Rîșcova și la care au participat 72 de adolescenți din 25 raioane ale Moldovei (inclusiv Transnistria). Pe lângă sesiunile de management și gestionare a deșeurilor, ei au fost, de asemenea, pregătiți pentru "testul" lor - organizarea Ziuă Mondială a Curățeniei 2018 (15.09.18) în Moldova. Trainerii i-au ajutat să construiască o strategie de implicare a comunității locale, implicând administrația publică, ONG-urile, sectorul privat și instituțiile de învățământ. Mulțumită acestor tineri, Ziuă Națională a Curățeniei a reușit să implice 77.000 de voluntari din toată țara.

Ultima instruire privind conducerea regiunilor selectate (Soroca, Falești, Dubăsarii vechi, Palanca) va avea loc în februarie 2019.

Colectarea separate a deșeurilor în școli ecovisio.org/separate-waste-collection-schools

Proiectul-pilot "**Colectarea separată a deșeurilor în școli**" face parte din planul "Keep it Clean "(Păstrați Curățenia) după "Ziuă Mondială a Curățeniei" organizată de Hai Moldova. Scopul acestuia este de a testa colectarea separată a deșeurilor în 10 școli din toate regiunile Moldovei: 2 școli din nord, 3 de la centru, 2 din sud și 3 din Chișinău. Dintre acestea, 3 școli sunt din sate.

Proiectul constă în următoarele etape:

- Octombrie-noiembrie 2018: un apel public a fost făcut în cadrul căruia școlile puteau aplica la proiect, iar 10 școli au fost selectate. Unul dintre cele mai importante criterii de selecție a fost existența unei companii care ar putea evacua gunoiul care va fi reciclat ulterior.
- Noiembrie 2018: un training în care câte 2 elevi și un profesor din fiecare școală selectată au fost motivați și instruiți cu privire la modalitățile de coordonare a colectării separate a deșeurilor în școlile lor.
- Decembrie 2018: întâlniri cu mai mulți profesori și elevi din școli.
- Ianuarie 2019: instalarea de compartimente pentru plastic și hârtie, precum și panouri informative cu privire la modul de a colectare și separare a deșeurilor în mod corect.
- Mai 2019: școlile vor raporta cu privire la rezultatele lor: cât de multă hârtie și plastic au colectat, activitățile pe care le-au organizat în cadrul proiectului: concursuri, jocuri și diverse activități creative cum ar fi desene și videoclipuri, training-uri, lecții și altele.

Proiectul este finanțat de Suedia prin Ambasada Suedeză din Moldova.

BusinessCool & Sustainable Development Lab ecovisio.org/businesscool

Programele BusinessCool & Laboratorul de Dezvoltare Durabilă, lansate în 2018, și-au unit eforturile pentru a organiza o serie de seminarii de 3 zile menite să ofere antreprenorilor aspiranți abilitățile și *know-how*-ul de care au nevoie pentru a dezvolta afaceri sustenabile și sănătoase. Folosind formatul unui atelier de weekend, organizatorii au scopul de a introduce instrumente simple și practice, care încurajează participanții să parcurgă drumul dintre ideea de proiect și cea de afacere de succes. În acest scop, aceștia au fost ghidați de facilitatori instruiți, precum și de antreprenori experimentați.

În 2018, am avut trei seminarii: 1) un workshop introductiv în lumea afacerilor (septembrie), 2) Inovație socială (septembrie) și 3) Design de produs (decembrie)-fiecare cu aproximativ 18 participanți. În 2019 sunt planificate încă două seminarii: Managementul Financiar și Colectarea de fonduri (ianuarie) și Marketing & Storytelling (martie).

Seminariile sunt organizate în colaborare cu EFSE Entrepreneurship Academy (Chișinău) și Dekabristen e.V. (Berlin) cu sprijinul financiar al EU4Business și al Oficiului German de Externe.

Forumul Energetic - ecovisio.org/energyforum

Forumul Energetic Moldo-German, realizat de EcoVisio cu sprijinul Forumului Moldo-German și al Biroului Federal de Externe al Germaniei, urmărește facilitarea dialogului dintre comunitățile locale din Moldova și Germania în ceea ce privește sursele regenerabile de energie și extinderea proceselor de dezvoltare sustenabilă. Comunitățile din ambele țări au ocazia de a împărtăși experiențe și de a dezvolta împreună proiecte inovatoare.

Proiectul a fost lansat în august 2018 cu o conferință de lansare, unde reprezentanții a aproximativ 30 de comunități au fost introduși în contextul general, oportunitățile și experiența Germaniei în tranziția energetică. În septembrie, mai mulți experți germani în domeniul energiei au vizitat comunitățile selectate, între care Feștelița, Mateuți, Mereni, Strășeni, Budești, Costești, Ceadâr-Lunga, Rîșcova, Călărași, și și-au împărtășit experiența tehnică în domeniul eficienței energetice și al energiei din surse regenerabile. Următorul pas: în octombrie, a fost o vizită de studiu în Germania, unde 9 reprezentanți locali au fost expuși la diferite bune practici ale organizațiilor germane care lucrează în sectoarele energiei și mediului. După ce s-au întors în Moldova, în noiembrie-decembrie aceștia au organizat mici conferințe în comunitățile lor, pentru ca localnicii să primească sfaturi și ponturi privind eficiența energetică și să beneficieze la maximum de resursele regenerabile. Următorul pas este implementarea proiectelor bilaterale între comunitățile moldovenești și germane.

Exploratorii Pădurii - ecovisio.org/forest-explorers

Exploratorii pădurii (proiect implementat cu sprijinul financiar al Serviciului Forestier SUA) este un proiect care are ca scop implicarea tinerilor (12 – 16 ani) din satul Rîșcova în activități de dezvoltare comunitară gândite în jurul pădurii locale. Aceste activități costă în seminarii și training-uri practice axate pe lucrul în aer liber pentru a învăța, a căpăta încredere, a încuraja munca în echipă și de a descoperi lumea prin împrejurimile locale. Proiectul, care a început în septembrie 2018, se va încheia până în mai 2019, cu marcarea unui traseu forestier de ca. 5 km între Rîșcova și satul vecin, Ivancea.

Clubul Exploratorilor Pădurii a început cu un seminar de impuls, în octombrie, unde participanții au mers într-o excursie de două zile la cort în pădurea vecină. Clubul și-a continuat activitatea pe parcursul lunilor octombrie-decembrie, organizând reuniuni bilunare pe teme precum abilități de supraviețuire în aer liber, filozofie de traseu, floră și faună. Clubul își va relua activitățile în februarie-martie 2019, când vremea va permite activități în aer liber, abordând subiecte precum cartografierea unui traseu, semnalizare, alpinism, implicarea în mai multe activități practice conectate direct cu pădurea locală și crearea traseului. În 2018, 29 de copii din Rîșcova au participat la una sau mai multe reuniuni de club.

Concluzii privind rezultatele

Zona A este cea mai extinsă zonă din punct de vedere al resurselor (umane, financiare, de timp) implicate și în ceea ce privește activitățile efectuate. Aceasta este zona în care prin tradiție, s-a concentrat activitatea asociației (de exemplu, are o pondere mai mare de 40% în bugetul total pentru 2018). Toate programele educaționale sunt atribuite acestui domeniu, de aceea cea mai mare parte a activităților sunt descrise în acest capitol.

Principala realizare a anului 2018 este creșterea numărului de programe educaționale ale asociației. În acest an, în cadrul EcoVisio au fost derulate 15 programe (comparativ cu 4 în 2017). Acesta este motivul pentru care majoritatea indicatorilor planificați în cadrul RAF pentru zona A au fost depășiți. De exemplu, numărul de bărbați/femei și fete/băieți care au beneficiat de oferta educațională EcoVisio a trecut de 1000, comparativ cu obiectivul planificat de 250; sau numărul de bărbați și femei/băieți și fete care au fost vizați direct și indirect de către participanții la acțiunile date și schimbarea stilului de viață depășind 21000 în comparație cu 4000 planificate.

Această creștere impresionantă este vizibilă în numărul seminariilor scurte (1-3 zile) organizate de EcoVisio în 2018 (mai mult de 30), dar și în activitățile organizate de absolvenții asociației.

Indicatorii care nu au fost atinși se referă la; numărul de seminarii lungi (4-7 zile) - doar 3 în loc de 10 cum era planificat; numărul de bărbați și femei/băieți și fete pe an ce au absolvit cu succes curriculum-ul programului; numărul de bărbați și femei/băieți și fete care au beneficiat de instruirea EcoVisio și au întreprins o acțiune măsurabilă după aceea; numărul inițiativelor implementate. Acest lucru este determinat de structura programelor educaționale în 2018 - doar un program educațional (activEco) din mai multe planificate pe 2018 a fost implementat sub forma unui ciclu complet. Din acest considerent, în anul de raportare avem mai puține seminarii lungi, absolvenți mai puțin și un număr mai mic de persoane care și-au pus în aplicare inițiativele. Procentul de persoane care participă la cel puțin o activitate organizată de absolvenții EcoVisio este, de asemenea, mai mic decât fusese planificată.

Un rezultat pozitiv ar putea fi prezentat și prin **rezultate calitative**. Printre cele mai importante menționăm diversificarea subiectelor și a domeniilor de activitate ale programelor EcoVisio și apariția unor noi programe educaționale. În 2018 au prin rădăcini noi domenii precum gestionarea deșeurilor, gestionarea apelor și a energiei și au fost lansate mai multe programe precum ActiveCiuluc, Indepenergy, Viitorii Lideri Locali, Hai Moldova, Keep Cool, Forumul energetic, implicând noi grupuri de participanți și parteneri.

Cele mai importante concluzii care determină planificarea zonei A pe următorii ani sunt următoarele:

- Zona A este încă direcția principală de lucru a asociației, capacitatea și educarea persoanelor fizice pentru dezvoltare durabilă. Dezvoltarea generală a acestei zone în 2018 este foarte bună, depășind rezultatele planificate și deschizând noi perspective.
- Programele "istorice" existente ale EcoVisio au fost continuate cu succes în anul 2018 și își vor continua activitatea în anii următori. Noi programe au apărut și s-au dovedit a avea destul de multă cerere din partea tinerilor din regiune.
- Seminariile lungi s-au dovedit un instrument eficient în lucrul cu transmiterea valorilor și schimbarea atitudinilor participanților, astfel încât numărul de seminarii lungi în programele educaționale ar trebui majorat
- Echipa facilitatorilor EcoVisio ar trebui dezvoltată în continuare, ajungând la o competență în diverse domenii, deoarece reprezintă forța principală de lucru cu persoanele vizate de zona strategică A.
- Mijloacele de monitorizare a programelor educaționale ar trebui îmbunătățite
- Este nevoie de mai multă muncă cu absolvenții programelor EcoVisio, pentru a-i motiva să rămână parte activă a rețelei EcoVisio și a-i sprijini în punerea în aplicare a propriei inițiative.

DOMENIU STRATEGIC B - LABORATOR PENTRU DEZVOLTAREA INIȚIATIVELOR DE SUSTENABILITATE, A INOVAȚIILOR SOCIALE ȘI A COMUNITĂȚILOR REZILIENTE

Domeniul strategic B include lucrul cu inițiative și comunități. Prin comunități se au în vedere ambele tipuri de așezări geografice (sate, cartiere ale orașului etc.), precum și comunități de oameni (uniți prin interese, profesie, valori) din diferite părți ale Moldovei (incl. Transnistria și Găgăuzia). Aici lucrăm la crearea și consolidarea așa-ziselor "hotspot-uri/cuiburi de reziliență". Acestea sunt comunități rurale, organizații sau grupuri de persoane puternic conectate care, prin intervențiile noastre, ajung la o aplicare conștientă a practicilor de sustenabilitate în gestionarea resurselor, modelele de consum personal și organizarea generală a activităților (de exemplu, birouri "verzi", eco-sate etc.)

De asemenea, în acest domeniu apar noi inițiative și sunt pilotate pentru a deveni auto-sustenabile în viitor. Aici oferim sprijin, de exemplu, pentru inovarea socială de start-up-uri și idei de afaceri verzi (de exemplu, parcele demonstrative în agricultura organică sau energia sustenabilă) și inițiativele comunităților rurale.

Aceste cuiburi de reziliență și inițiative de bune practici vor fi, de asemenea, mai vizibile și promovate de noi, astfel încât acestea să poată fi multiplicat și reproduse.

Rezultat prevăzut: sunt create și stabilite inițiative de sustenabilitate, inovații sociale și hotspoturi/cuiburi de rezistență, care sunt apoi pilotate, consolidate, multiplicat și făcute mai vizibile publicului larg.

Rezultatul 2.1	Practicile de sustenabilitate au devenit mai răspândite în rândul APL, IMM-uri și SCE, grație acțiunilor specifice de integrare a mediului, care iau în calcul experiențele și obstacolele diferitelor grupuri demografice
Rezultatul 2.2	Creșterea responsabilității sociale și a independenței economice a femeilor și bărbaților în comunitățile țintă, asistându-le în stabilirea grupurilor de inițiative, a întreprinderilor sociale, a organizațiilor comunitare.
Rezultatul 2.3	Alocarea granturilor către inițiative de sustenabilitate/start-up-uri într-un mod echitabil și conștient, ținând cont de decalajele actuale din societatea moldovenească.
Rezultatul 2.4	Crearea de parcele demonstrative pentru agricultura ecologică și creșterea copacilor în diverse comunități ale fermierilor din întreaga țară.
Rezultatul 2.5	Numărul mai mare de vizite la Rîșcova, datorat în primul rând diverselor acțiuni comunitare și a evenimentelor organizate de comunitatea din sat.
Rezultatul 2.6	Vizibilitate sporită a practicilor de sustenabilitate și promovarea inițiativelor de sustenabilitate dezvoltate de absolvenții noștri.

Activități și rezultatele obținute

Promovarea și dezvoltarea antreprenoriatului social

Antreprenoriatul social rămâne unul dintre aspectele esențiale ale activității EcoVisio. Oferirea de opțiuni educaționale, sprijinirea inițiativelor și crearea de opțiuni de îmbunătățire a ecosistemelor sunt principalele linii de lucru. De asemenea, Centrul de Instruire EcoVisio din satul Rîșcova funcționează în regim de întreprindere socială. Aici profitul generat, dacă este cazul, merge spre dezvoltarea satului și spre oferirea de oportunități educaționale accesibile cetățenilor moldoveni.

Granturi din partea Laboratorului de Inovare Socială - ecovisio.org/si-grants

O modalitate de a sprijini inovațiile sociale este de a co-finanța o parte din nevoile lor de pornire, fie că este vorba de o inițiativă antreprenorială sau pur socio-ecologică. În 2018, EcoVisio a lansat un apel deschis și a selectat 13 inițiative, care au primit bunuri sau servicii în valoare de 100 până la 900 EUR. Principalele criterii de selecție au fost: relevanța activității, impactul și sustenabilitatea preconizată. Inițiativele au fost foarte diverse, de la colorarea naturală a țesăturilor, înființarea unei parcele demonstrative de grădinărit organic, înființarea unei brutării artisanale, și până la dezvoltarea unei școli alternative pentru copii și modernizarea unei afaceri mici în producția de piese de mobilier prin angajarea persoane cu nevoi speciale.

Forumul / Conferința Antreprenoriatului Social

ecovisio.org/social-entrepreneurship-forum

Forumul Antreprenoriatului Social a fost organizat pentru prima dată de EcoVisio în 2015. Ideea principală a Forumului a fost să reunească actorii relevanți ai domeniului, precum și participanții și absolvenții activEco, prietenii și partenerii, pentru a defini conceptul de antreprenoriat social, a împărtăși inspirațiile și cele mai bune practici și a dezvolta sectorul împreună. Am continuat în același format în ani 2016 și 2017.

În 2018, EcoVisio și Asociația Eco-Răzeni au decis să colaboreze și să organizeze împreună a 4-a ediție a **Conferinței Naționale privind Antreprenoriatul Social**, integrând unele elemente ale Forumului (mai

multă interacțiune și rețele). Evenimentul de o zi a avut loc la Eco-Village Moldova și a reunit reprezentanți ai instituțiilor publice, lideri de opinie, diverse părți interesate din domeniul economiei sociale, experți internaționali și analiști, care au împărtășit oportunități și expertiză în domeniul antreprenoriatului social în Moldova. Cele trei mese rotunde au pus accentul pe teme-cheie legate de finanțarea de afaceri sociale și start-up-uri, prezentând și câteva povești naționale de succes pentru o doză de inspirație.

O nouă experiență pentru noi a fost transmisiunea evenimentului în direct pe Facebook pentru cei ce nu au avut posibilitatea de a fi prezenți.

Conferința a fost organizată cu sprijinul Suediei, al IM Swedish Development Partner și al Biroului atașatului Special pentru Muncă, Afaceri Sociale, Sănătate și Protecția Consumatorului al Ambasadei Austriei la Chișinău.

Inițiativa "Torbesc" - facebook.com/torbesc/

Torbesc este o inițiativă care s-a născut în cadrul programului activEco - Antreprenoriat Social din 2015, și a rămas sub umbrela EcoVisio. Scopul său este de a promova utilizarea sacoșelor ecologice și consumul responsabil și de a oferi torbe în special persoanelor fizice, confecționate din materiale reciclate sau materiale noi. De asemenea, Torbesc se ocupă și de educația ecologică prin ateliere și consultanță.

În 2018, Torbesc:

- a participat la diverse târguri, inclusiv IarmarEco, Vegan Show, Piața EcoLocal, Sun dă-i Fest, Tîrgul de Ziua Orașului Chișinău, YardSale.
- a organizat mai multe ateliere de lucru despre personalizarea torbelor eco în școli, cluburi și târguri;
- a aprovizionat evenimentul IarmarEco cu 370 de torbe;
- a sprijinit diverse inițiative și proiecte prin crearea de torbe personalizate;
- a confecționat la comandă sacoșe ecologice personalizate din materiale reciclate și materiale noi pentru persoane fizice;
- a oferit asistență persoanelor fizice și întreprinderilor mici.

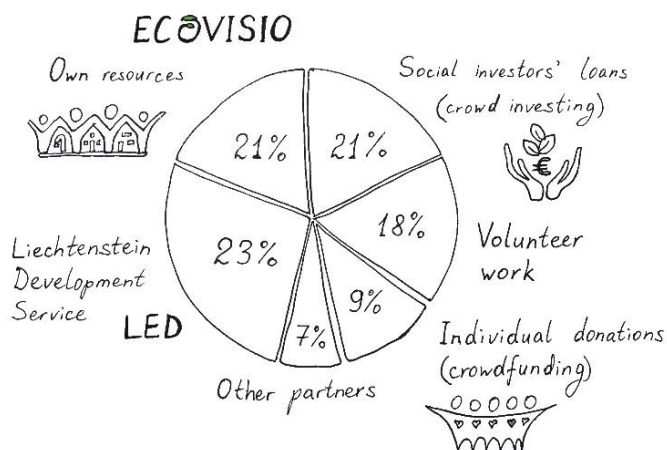

"Eco-Village Moldova" și "Centrul de Instruire EcoVisio"

facebook.com/EcoVillageMoldova/

Centrul de Instruire EcoVisio (ETC) a fost deschis oficial în satul Rîșcova, Criuleni, la sfârșitul lunii octombrie 2018. A fost în construcții și parțial funcțional încă din toamna anului 2016. Centrul a fost integrat în complexul mai larg al Eco-Village Moldova - o inițiativă educațională și de dezvoltare a comunității din satul Rîșcova activă din anul 2014 – ceea ce a reprezentat un pas firesc în dezvoltarea sa.

ETC își propune să devină un centru regional pentru educația practică și crearea de rețele în domeniul sustenabilității. Subiectele principale abordate prin atelierele centrului sunt agricultura ecologică, eficiența energetică, eco-construcția și dezvoltarea comunității. Aceasta include o

bucătărie/zonă de luat masa și un spațiu de organizare a întrunirilor care poate găzdui până la 60 de persoane. Crearea sa a fost posibilă datorită sprijinului generos al unei vaste comunități (vezi diagrama detaliată [aici](#)).

Clădirea însăși **demonstrează o serie de practici de sustenabilitate**: eficiența energetică prin pereți bine izolați din lemn-stuf-lut-paie și design solar pasiv, generarea căldurii și a electricității din energii regenerabile, managementul integrat al deșeurilor și managementul apei, demo-compost adiacent pentru grădinărit organic, etc. Totodată, Centrul a adoptat o serie de compromisuri pentru a se adapta la realitatea locală.

În 2018, peste 2500 de bărbați și femei au vizitat acest centru și au fost implicați, instruiți și consultați în diverse practici de sustenabilitate și de reziliență comunitară. Centrul a contribuit la sporirea independenței economice a 9 femei și 6 bărbați din Rîșcova, oferind oportunități pentru activități care generează venit (ex. servicii de găzduire, vânzarea produselor agricole).

În cadrul mai extins al Eco-Village Moldova, alte trei inițiative au fost susținute de EcoVisio în 2018: colectarea selectivă a deșeurilor în sat, un sanctuar pentru cai și Festivalul "Toamna Cartofilor". Ca rezultat, au fost formate 3 grupuri de inițiativă active în Rîșcova, cu scopul de a crea un sistem de gestionare a deșeurilor selective la nivel de sat, precum și dezvoltarea eco-turismului și sprijinirea agricultorilor locali.

"Nucile Eco-Village" - eco-village-walnuts.org

Nucile Eco-Village reprezintă o inițiativă care urmărește crearea unor comunități rurale rezistente prin intermediul agriculturii nucifere, pe baza principiilor și cooperării ecologice și echitabile. Ea unește mici producători, în special femeile în vârstă din satul Rîșcova, care recoltează și curăță nucile manual. La Nucile Eco-Village, femeile primesc un preț mai bun decât pe piața din Capitală. În 2018, mai mulți fermieri mici s-au alăturat eforturilor de cooperare, așa că acum există 15 locuitori ai satului care și-au sporit rezistența economică.

Hai Moldova & Ziua Mondială a Curățeniei 2018
ecovisio.org/hai-moldova sau haimoldova.md

"Hai Moldova" este un proiect social de anvergură din Moldova și parte a mișcării internaționale de ecologizare "Let's Do It! World". A fost lansată de o echipă de voluntari independenți care au organizat mai multe evenimente de curățare naționale cu până la 120.000 de participanți în 2010-2012, apoi au luat o pauză de șase ani și a fost relansată oficial în parteneriat cu EcoVisio în 2018. Baza pentru colaborarea strânsă au fost valorile comune și subiectele de interes: implicarea comunității, educația pentru dezvoltare durabilă, gestionarea deșeurilor etc.

În timp ce Ziua Oficială Mondială și Națională a Curățeniei a avut loc pe 15 septembrie 2018, în Moldova, activitățile din întreaga țară au fost desfășurate în perioada cuprinsă între septembrie 14-28 și au fost implicați – datorită a aproximativ 120 de coordonatori locali - 77.343 persoane din aproximativ 1000 localități. Pentru prima dată, gunoiul - acolo unde a fost posibil - a fost colectat separat în material reciclabil (metal, hârtie, plastic, sticlă) și non-reciclabil.

Hai Moldova 2018 nu este doar despre a face curat. De asemenea, este vorba despre consolidarea capacităților și leadership (a se vedea proiectul Viitorii Liderii Locali de mai sus), și despre menținerea curățeniei (a se vedea Colectarea Separată a Deșeurilor în Școli, de mai sus).

Organizarea Zilei Naționale a Curățeniei în Moldova în 2018 a fost posibilă datorită sprijinului Suediei.

Ecologizarea ONG-urilor pentru integrarea protecției mediului - ecovisio.org/greening

În parteneriat cu Individuell Människohjälp (IM Suedeză Development Partners), în 2018, EcoVisio a început să-și construiască **capacitatea de integrare a protecției mediului** (*environmental mainstreaming*). Pe parcursul a 10 luni, echipa EcoVisio a oferit 2 training-uri pe acest subiect la 15 organizații non-guvernamentale care lucrează pentru capacitatea și susținerea persoanelor cu dizabilități. Dintre acestea, 6 organizații au fost selectate pentru o mai detaliată "ecologizare" de audit și consultanță cu privire la dezvoltarea de măsuri practice pentru a face operațiunile lor mai ecologice.

În urma unei vizite la fața locului, fiecare organizație a primit un raport care detaliază practicile actuale, precum și recomandările pentru integrarea protecției mediului. Au fost analizate 3 domenii principale:

1. Evaluarea nivelului instituțional (politici, proceduri, planuri strategice)
2. Evaluarea la nivel de birou (gestionarea resurselor, eficiența energetică, gestionarea deșeurilor etc.)
3. Evaluarea nivelului activităților (ecologizarea evenimentelor, proiectelor, materialelor promoționale etc.)

Informații și consultanță suplimentare au fost oferite pe teme specifice, bazate pe prioritățile fiecărei organizații. Prin urmare, organizațiile participante au început să introducă noi practici (ex. colectarea selectivă a deșeurilor, instalarea de ferestre eficiente din punct de vedere energetic, minimizarea impactului evenimentelor asupra mediului, dezvoltarea de proiecte ecologice comunitare precum reciclarea și plantarea copacilor).

Un training privind integrarea ecologică a fost organizat pentru reprezentanții agențiilor ONU în urma unei solicitări din partea UNDP. S-a axat pe ecologizarea evenimentelor, seminarelor, conferințelor.

Campania #FoodIsLove / Hrana e iubire – ecovisio.org/foodislove

În 2018, unul dintre obiectivele noastre a fost de a împărtăși pasiunea noastră față de o dietă sănătoasă și ecologică - un proces care a fost pornit prin campania #FoodIsLove (Hrana e iubire). Ideea din spatele campaniei este de a schimba percepția noastră cu privire la alimentele pe care le consumăm, și a le înțelege prin prisma foamei și a poftelor, dar, de asemenea, ca un act de iubire pentru noi înșine, pentru comunitățile care produc hrana, și nu în ultimul rând, pentru planetă. În 2018, campania a întrunit următoarele elemente:

- O serie de întâlniri **Vegan Hangouts** - trei evenimente sezoniere care au avut loc în aprilie-septembrie 2018, oferindu-le veganilor din Moldova oportunitatea de a petrece timp împreună, de a se cunoaște mai bine, de a savura diverse feluri de mâncare vegane, de a învăța de la invitații speciali-experti și, de ce nu, pentru a face oamenilor cunoștință cu acest subiect!
- **Fruit Fest (Festivalul Fructelor)** - pe 18 august 2018, Parcul UTM al Chișinăului a găzduit prima ediție Fruit Fest Moldova, eveniment menit să încurajeze consumul de fructe ca parte a unei alimentații sănătoase. Fruit Fest a reunit vânzători din diferite părți ale țării, toți prezenți cu produsele lor bune, curate și hrănitoare. Promovarea fermierilor locali a fost o altă mare motivație din spatele evenimentului, pentru a reaminti cumpărătorilor că fructele sunt una dintre cele mai de preț bogății ale Moldovei. Pe lângă produsele proaspete, vizitatorii au mai avut posibilitatea de a alege dintr-o varietate de gemuri, miere, gustări, produse cosmetice, precum și activități distractive pentru toate vârstele.
- **Toamna Cartofilor** (28 octombrie 2018) a fost co-organizat cu primăria și localnicii satului Rîșcova (specializat în cartofi) pentru a sărbători această legumă subapreciată, prezentând varietatea de soiuri disponibile și promovând producătorii locali
- **Pictura pe pânză #FoodIsLove**. Mesajul campaniei noastre #FoodIsLove este simplu și e valabil pentru toată lumea: faceți din mîncarea pe care o consumați o declarație de iubire atât pentru sine, cât și pentru planetă. Pentru a transmite acest mesaj simplu către cât mai mulți oameni, am creat o pictură pe pânză de 3x4m, realizată cu ajutorul unui absolvent al programului activEco. Pictura s-a

concentrat pe sinergia dintre noi, alimentele de origine vegetală și planeta în ansamblu. Acesta a fost expus timp de 2 zile la evenimentul IarmarEco, unde s-a bucurat de multă popularitate ca fundal pentru poze.

- **Provocarea activEco "Food for Thought"** (septembrie 28-30, 2018), conceput pentru a ajuta participanții să-și construiască o relație cu hrana bazată pe simplitate, echilibru și încredere față de sursele acesteia.
- **Seria video "Mâncare bună de la oameni buni"** (2018-2019) - la sfârșitul anului am început producerea unui serii de clipuri video cu titlul "Mâncare bună de la oameni buni", menite să promoveze fermierii locali, producătorii și procesatorii de produse alimentare care întrunesc valorile EcoVisio în munca lor. Cinci protagoniști au fost selectați și fiecare va fi subiectul unui scurt video (90 secunde) care va prezenta produsele lor, procesele de producție și istoria brand-ului. În afară de sprijinirea campaniei #FoodIsLove, aceste videoclipuri sunt totodată gândite ca un instrument valoros de promovare pentru protagoniști. Seria se preconizează a fi finalizată în ianuarie 2019, după care va fi difuzată prin diverse canale.

Concluzii privind rezultatele

Domeniul strategic B a fost unul cu mult potențial **de experimentare** - zona cea mai vibrantă și inovatoare în care se pot întâmpla multe lucruri neașteptate. La începutul anului am conștientizat caracterul interesant, dar și riscant al acestei arii de lucru ne-am asumat această provocare cu tot profesionalismul.

Zona B reprezintă aproximativ 10% din bugetul total, însă multe rezultate vizibile și de impact au fost atinse în 2018 cu precădere în acest domeniu.

Ațiunile orientate către integrarea protecției mediului au făcut ca practicile de durabilitate să devină mai răspândite în rândul organizațiilor moldovenești. De exemplu, în 2018 am oferit 20 de consultări (din cele 25 planificate), iar 16 organizații noi au implementat cel puțin o practică de sustenabilitate nouă.

Unul dintre scopurile anului 2018 a fost acela de a începe procesul **de sprijinire a grupurilor de inițiativă în crearea activităților generatoare de venit în zonele rurale**. Acest obiectiv a fost atins în anul 2018 prin susținerea Asociației Locale "Avânt" de la Rîșcova în desfășurarea activităților de întreprindere socială, îmbunătățirea coordonării (2 persoane care se implică cu regularitate în coordonare) și a echipei locale, creșterea numărului de beneficiari direct vizați (34 față de cei 15 planificați). Creșterea rezilienței producției de venituri este asigurată, printre altele, de: 5 persoane care lucrează în bucătărie și la întreținere, 5 în construcții, 4 persoane care furnizează produse agricole, 8 familii care prestează servicii de găzduire și un grup cooperativ emergent cu 12 fermieri ce cultivă nuci.

Se poate spune că obiectivul pentru anul 2018 a fost realizat cu succes, cu toate acestea, echipa a înțeles cât de multă muncă și câte resurse (în special de timp) trebuie investite în atingerea acestor rezultate. În acest sens, ar putea fi extrem de complicat să realizăm obiectivul pentru 2019 de a construi și sprijini inițiative sustenabile în 2 comunități suplimentare, în special având în vedere necesitatea de a găsi și de a împuternici echipe locale.

Un impact preconizat al zonei B este **dezvoltarea comunităților**. În anul 2018, accentul principal a fost pus pe dezvoltarea comunității din Rîșcova. Rezultatele obținute aici au depășit obiectivele scontate, indicând evoluții promițătoare (Rezultatul 2.5). De exemplu, mai mult de 40 de evenimente au avut loc în Centrul de Instruire Ecologică din Rîșcova (ținta 7), care au implicat aproximativ 100 de locuitori locali (ținta 50) și în jur de 2500 vizitatori din afară. O parcelă de pământ cu rol demonstrativ (Rezultatul 2.4) cu o suprafață totală de 0,7 ha a trecut prima etapă de creare și aproximativ 300 de persoane l-au vizitat

(ținta 150) în cursul anului. Dezvoltarea mai departe a lotului este pe lista de priorități, deoarece este o activitate complexă care necesită investiții enorme de timp și atenție sporită.

Un alt impact special preconizat în zona B este **dezvoltarea inițiativelor de către absolvenții EcoVisio și a altor actori ai ecosistemului EcoVisio**. Pentru aceasta, 27 de granturi inițiale au fost alocate unor inițiative mici, ceea ce a depășit în mod semnificativ ținta inițială din punct de vedere cantitativ. Calitatea și viabilitatea acestor start-up-uri, precum și proiectele de voluntariat social vor fi evaluate în anii următori, după ce acestea vor atinge următoarele faze de dezvoltare.

Chiar dacă rezultatele din anul 2018 în acest domeniu sunt destul de satisfăcătoare, o provocare mai mare identificată în baza analizei a mai multor ani de activitate a asociației este faptul că a crea inițiative de lungă durată vine cu multe complicații - unele dintre inițiativele promițătoare care au apărut în cercurile EcoVisio în trecut au dispărut după un an de existență din cauza schimbărilor în echipă, migrație, instabilitate financiară, lipsa condițiilor favorabile.

O altă provocare a zonei B a fost că volumul de muncă principal a fost distribuit în mod neuniform pe tot parcursul anului, majoritatea activităților începând din vară/toamnă. Acest lucru a dus la dificultăți în comunicare și surmenaj a echipei, în special în ultimele luni ale anului.

DOMENIU STRATEGIC C - DEZVOLTAREA ECOSISTEMELOR PRIN CREAREA DE REȚELE ȘI STIMULAREA COOPERĂRII

Domeniul strategic C presupune crearea de rețele și interacțiuni intersectorială între actorii relevanți (ONG-uri, sectorul public, întreprinderi, mediul academic, comunități și persoane fizice). În acest domeniu creăm noi punți de cooperare atât între actorii relevanți din Moldova, cât și cu/între partenerii din întreaga regiune. Evenimentele la scară largă organizate de EcoVisio în cooperare cu alți parteneri (de exemplu, IarmarEco) reprezintă un exemplu de activități pentru acest domeniu.

Zona C include, de asemenea, conlucrarea cu un număr din ce în ce mai mare de absolvenți și cu rețeaua noastră de parteneri. În fiecare an, echipa EcoVisio, precum și numărul de membri și parteneri ai asociației, se extinde. Există, de asemenea, câteva sute de susținători voluntari în cercul EcoVisio, care sunt extrem de importanți pentru succesul general al activităților noastre comune. Am pus un accent deosebit pe cooperarea cu alți actori ai dezvoltării durabile din Moldova și din străinătate. După cum ne arată experiența, majoritatea inițiativelor din cadrul asociației sunt lansate sau efectuate în cooperare cu absolvenți de program.

Rezultat: Oportunități mai bune și mai relevante pentru interacțiunile intersectoriale între actorii relevanți (ONG-uri, sectorul public, întreprinderi, mediul academic, comunități etc.) din Moldova (incl. Găgăuzia/Transnistria), precum și România, Ucraina și alte țări din regiune, pentru a se face schimb de experiență, a crea sinergii, a discuta și influența politicile (procecele) și a implementa practici sustenabile.

Rezultat 3.1	Cooperarea continuă cu societatea civilă și cu alte părți intersectoriale interesate, ținând cont de alte domenii de activitate complementare.
Rezultat 3.2	Cursul pilot de învățământ a fost implementat de EcoVisio în cadrul unei instituții de învățământ public, oferind o formare ecologică non-formală care poate servi drept bază pentru intervențiile comunitare.
Rezultat 3.3	Rețeaua de absolvenți ai programelor EcoVisio interacționează în mod regulat și crește.
Rezultat 3.4	Moldovenii din toate regiunile țării au oportunități regulate de a întâlni oameni cu valori și preocupări comune, din medii și grupuri demografice diverse.
Rezultat 3.5	Oportunități de parteneriat create între părțile interesate din Moldova, România și Ucraina și alte țări din regiune
Rezultat 3.6	Spațiu pilot de lucru verde/durabil în Chișinău deschis și funcțional.

Activitățile și rezultatele obținute

"IarmarEco" - Iarmarocul oportunităților ecologice și al antreprenoriatului social
ecovisio.org/iarmareco & iarmareco.md

IarmarEco este iarmarocul anual de toamnă al Oportunităților Ecologice și al Antreprenoriatului Social, organizat de EcoVisio începând cu anul 2013. Este o combinație de târg, *networking* și prezentări interactive pe tema activismului ecologic și social în Moldova. Cea de-a șasea ediție IarmarEco a avut loc pe 22-23 septembrie, în aer liber, la Kentford Chișinău, datorită unei colaborări cu Piața săptămânală EcoLocal. Timp de 2 zile, IarmarEco a găzduit ONG-uri, fermieri locali, artiști handmade, întreprinderi sociale și proiecte socio-culturale, împătimiți ai mâncării sănătoase, într-un mediu prielnic pentru comunicare, creare de rețele și întărire a comunității.

Cu fiecare an, numărul de expozanți IarmarEco și numărul de vizitatori continuă să crească - în 2018, au fost mai mult de 2000 oaspeți de toate vârstele și profilurile, și în jur de 90 expozanți. Comunitatea online din jurul IarmarEco a crescut la peste 2500 de oameni. Târgul a primit feedback în cea mai mare parte pozitiv, deși unele rezerve au fost exprimate cu privire la zona de mâncare și la prețuri.

În fiecare an, IarmarEco are unele premiere: în 2018 a fost o întreagă zonă dedicată detergenților organici datorită colaborării cu [Centrul Național de Mediu](#). Această ediție a IarmarEco a găzduit, de asemenea, evenimentele pilot pentru [EcoVisio FreeShop](#) și [Carte pentru Fapte](#), printre alte proiecte noi.

Inițiativa "Seed it Forward"
facebook.com/seeditforward/ & seeditforward.org

Inițiativa "Seed it Forward" (Plantează mai departe) este o inițiativă agro-forestieră activă sub umbrela EcoVisio din anul 2015, cu scopul de a "crește copacii și oamenii pentru o Moldova mai verde". Din păcate, anul 2018 nu a fost foarte prielnic pentru plantări din cauza unor condiții meteo precare - primăvară rapidă, secetă severă în toamnă, iarnă timpurie.

Cu toate acestea, Seed It Forward a compensat:

- Concentrându-se pe **monitorizarea-vizitarea** aproape a tuturor plantațiilor realizate în anii precedenți,
- Elaborând mai multe **imagini și broșuri informative** pe teme de interes, ajungând la peste 100.000 de persoane în Moldova și România prin mediile online;
- Continuarea proiectului **Ask a Worm** ("Întreabă un vierme" - compostare urbană) care a început în 2018, obținerea unui mic grant de la programul THK (Germania), implicarea mai multor persoane fizice și organizații și găsirea unui loc pentru a colecta și composta deșeurile alimentare în oraș,
- Devenind practici cu **campania "Nu Ardeți Frunzele!"**, în special în cadrul proiectului ActiveCiuluc (instalarea mai multor cutii de compostare pentru frunze și coșuri separate de colectare a frunzelor de către autoritățile din orașul Sîngerei; convingerea localnicilor prin sublinierea beneficiilor acestui proces în loc de pus accent pe aplicarea amenzilor),
- Continuarea teambuilding-ului – de exemplu o plantare pentru aproximativ 60 de angajați ai unei bănci,
- Co-organizarea **provocării activEco "Creștem arbori"**
- Lansarea unei mici campanii de **plantare în loc de defrișare a coniferelor** în luna decembrie - și plantarea a peste 180 de răsaduri de brad, molid și tuie în timpul mai multor evenimente cu voluntari.

Alte proiecte născute/implementate în cadrul EcoVisio în 2018
EcoVisio Freeshop – ecovisio.org/freeshop

Freeshop-ul EcoVisio a fost demarat în septembrie 2018 de către Clara, coordonatorul nostru de comunicare, ca o mică inițiativă în cadrul IarmarEco. Popularitatea sa și solicitarea în creștere din partea publicului l-au transformat într-un eveniment regulat, așa că i-au urmat alte 3 evenimente în locații diferite (atât în aer liber cât și în interior).

FreeShop funcționează pe un mecanism foarte simplu: oricine poate aduce haine de care nu are nevoie la eveniment, unde acestea vor fi oferite gratuit trecătorilor și vizitatorilor. Nu se cere niciun schimb de niciun fel, fie de bani, produse ori servicii. Scopul FreeShop-ului nostru este de a încuraja reciclarea, circulația bunurilor în natură și apropierea dintre oameni care nu se cunosc.

În 2019 intenționăm să continuăm această inițiativă, încercând să implicăm și mai mulți oameni și comunități. Unele dintre modurile în care dorim să fim creativi sunt: un Freeshop pentru cadouri, o ediție specială de Ziua Îndrăgostiților, o caravană FreeShop care să meargă prin țară etc.

Programul HAIClub - ecovisio.org/haiclub

Programul "HAIClub" a apărut ca urmare a rebranding-ului și a creării unui nou concept pentru programul "Harap Alb", și va lucra cu copii și adolescenți din mai multe sate din raioanele Criuleni și Orhei, dar și cu profesorii de școală din Moldova. Programul va începe în 2019, dar conceptul a fost deja dezvoltat iar primii pași au fost luați în 2018. Seminariile programului vor să reunească grupul de

participanți și să creeze un sentiment de apartenență, să transmită impulsuri pozitive, astfel încât copiii să se simtă inspirați și dornici să pună în aplicare sau să-și gândească propriile idei de proiect în satele lor. Proiectul este implementat în cadrul programului Dialog pentru Schimbare.

Indepenergy - ecovisio.org/indepenergy

Indepenergy este un proiect menit să sporească durabilitatea comunităților locale în sectorul energetic prin împărtășirea cunoștințelor, lansării și sprijinirii prototipurilor-pilot și rețelelor locale. Proiectul se bazează pe trei training-uri destinate administrațiilor publice regionale, precum și persoanelor fizice și care au loc în ianuarie-februarie 2019: 1) Eficiența Energetică, 2) Energii Regenerabile, 3) Managementul de Proiect în Domeniul Energetic. Aceste training-uri vor oferi participanților oportunități valoroase de *networking* și o multitudine de abilități practice, cum ar fi: reabilitarea eficientă și la prețuri accesibile a caselor/clădirilor, reducerea consumului de energie într-un mod simplu și inteligent etc. Indepenergy este finanțat prin programul de granturi al Ambasadei SUA.

Lucrul cu absolvenții programelor EcoVisio

Absolvenții EcoVisio sunt o comunitate valoroasă care necesită timp, perseverență și răbdare pentru a fi cultivată. Este o provocare de a menține o relație sănătoasă cu absolvenții ca grup și ca indivizi. Printre absolvenții noștri avem exemple de persoane care au realizat multe, parțial datorită faptului că și-au realizat proiectele în cadrul programelor noastre, parțial datorită rețelei sănătoase pe care și-au format-o în cercurile organizației noastre și parțial datorită evenimentelor și colaborărilor pe care le oferim. Ca exemplu al absolvenților noștri activi menționăm pe: Liza Mamaligă și Ion Dulgheru cu "[Dulce Plai](#)", Mariana Șeremet cu "[Grădina Moldovei](#)", Natalia Zvonitcaia cu "[RoseLine](#)", Victor Bujoreanu cu "[Atelier99](#)", Constantin Furtună cu [uleiul presate la rece](#), [permacultură](#) și [couchsurfing](#), Cristina Vîrlan cu "[Phoenix Riser](#)", Alexandru Munteanu și Ion Ungureanu cu "[Centrul de Urbanism](#)", Maria Axenti și Dmitri Elnic cu "[Your Guide Moldova](#)", Petru Vinari cu with "[Plantam Fapte Bune Moldova](#)", Gabriela Isac și Eugen Guzun cu "[Seed it Forward](#)", Țăruș Ecaterina cu "[Torbesc](#)", Anastasia Lepilova cu "[Evoroom360](#)", Ekaterina Verbitskaia cu [proiectul de slow fashion \(modă la viteză mică\)](#), Vladimir Ternavski și Elena Tacu cu "[Tep-Tineri pentru EcoPlastic](#)", Taisia Camenșic, Eugeniu Camenșic și Cătălina Hasnaș cu "[Hai Moldova](#)", și mulți alții care continuă să se împartă cu fiecare bucăciță de cunoștințe și de timp pe care le posedă.

În scopul de a menține această rețea activă și pentru a garanta funcționarea sa, în anul 2018 am organizat/facilitat șase întâlniri ale absolvenților, care au creat nu doar oportunități de socializare, dar de asemenea, au fost conectate la unele evenimente EcoVisio și alte evenimente externe - spații pentru *networking*, învățarea de lucruri noi și de noi experiențe:

- 15 septembrie, 2018 - o întrunire concentrată în jurul Finalei Naționale ClimateLaunchpad (cu câteva echipe de absolvenți de-ai noștri printre finaliști) și care a inclus organizarea unor dansuri pe strada Veronica Micle de către Centrul de Urbanism (la fel, compus în mare parte de absolvenții EcoVisio), care a însemnat o ofertă de învățare despre start-up-urile verzi din Moldova și posibilitatea de a lua lecții de tango.
- 22-23 Septembrie, 2018 - o întrunire care a coincis cu cel mai important eveniment organizat anual de EcoVisio, IarmarEco. Aici, vizitatorii au avut posibilitatea de a cunoaște absolvenții tuturor programelor și edițiilor în calitate de organizatori, voluntari, expozanți și, desigur, vizitatori.
- 28 octombrie 2018 - o întrunire organizată cu ocazia deschiderii oficiale a Centrului de Instruirea EcoVisio din Rîșcova. Întâlnirea nu a fost doar a absolvenților EcoVisio, ci și a altor absolvenți Bosch din Moldova și România. Participanții au avut posibilitatea de a sărbători deschiderea

(centrul fiind în construcție de mai mulți ani și devenind oficial o casă pentru diversele noastre programe dar și pentru participanții din trecut, prezent și viitor), și de a participa la diverse ateliere de lucru pe teme cum ar fi eco-construcțiile, gătitul din produse locale, grădinăritul, cultivarea copacilor și, de asemenea, s-au bucurat de festivalul Toamna Cartofilor care a avut loc în aceeași zi în satul Rîșcova.

- 14 Decembrie, 2018 - o mică întrunire dedicată asamblării a 60 de jocuri de masă Keep Cool în biroul EcoVisio, în același timp avînd loc un schimb de povestiri distractive din viața personală.
- 21 Decembrie, 2018- petrecerea de Revelion în biroul EcoVisio, un eveniment pentru echipă și prietenii acestora, cu Secret Santa , cîntece, jocuri etc.
- 23 decembrie 2018 – petrecere de Crăciun pe strada Veronica Micle, întâlnire conectată la un eveniment de construire a unei comunități pe o posibilă stradă pietonală.

IarmarEco Regional
ecovisio.org/iarmareco/iarmareco-regional

Este un pic nedrept că evenimentul nostru favorit IarmarEco are loc doar o dată pe an și este organizat doar în Chișinău. Așa că în 2018, i-am invitat pe absolvenții noștri să aplice pentru organizarea unui IarmarEco regional în localitatea lor. Ofertele au trecut printr-un proces de selecție, iar cele două aplicații "câștigătoare" au primit un mic sprijin din partea EcoVisio:

- **IarmarEco regional Todirești**, 26 august 2018 - a fost organizat de absolvenții Harap Alb din satul Todirești, raionul Ungheni, sub conducerea Mariei Ianachi, Andreea Ciochina și Alina Sula în parcul "Coadă Rîpei " și a găzduit în jur de 200 de vizitatori, majoritatea fiind localnici: femei, bărbați, mulți copii și tineri, și câțiva oaspeți din alte sate și orașe din Moldova. Unul dintre punctele culminante a fost faptul că organizatorii tineri au pus în vânzare limonadă de casă ca mijloc de strângere de fonduri pentru achiziționarea și instalarea unui leagăn în parcul comunitar.
- **IarmarEco regional "Medogon"**, 8 septembrie 2018 - a fost organizat de către absolventa ActiveOrganic, Elena Stepanova, la pensiunea "Poata" din satul Goian, raionul Dubăsari. Festivalul a găzduit aproximativ 50 de vizitatori, majoritatea fiind localnici: femei, bărbați, tineri și copii, și câțiva invitați din orașele Tiraspol și Chișinău. Evenimentul a avut drept scop informarea vizitatorilor despre beneficiile produselor din miere și procesul de extracție a mierii. De asemenea, oaspeții au avut posibilitatea de a gusta din cultura și folclorul local.

Concluzii privind rezultatele

Zona C – Ecosisteme – este o zonă nouă pentru EcoVisio care a apărut din dorința echipei de a lucra mai strategic în domeniul politicilor și al *networking*-ului (realizarea rețelelor de comunicare). Ea are o pondere în bugetul anual total mai mic de 8%. Cea mai mare provocare a acestui domeniu este dificultatea de a măsura impactul pe termen scurt și cel pe termen mediu. Principalul indicator stabilit pentru rezultat (timpul și resursele investite de echipă pentru a crea și a pune accent pe colaborare mai mult decât pe lucrul individual) este cu siguranță atins în anul 2018. Obiectivele pentru indicatorii de realizare au fost atinse în linii mari, dar nu complet.

Cooperarea susținută cu societatea civilă și cu alți actori trans-sectoriali a fost asigurată pe parcursul anului prin organizarea de **evenimente și inițiative comune**. De exemplu: IarmarEco (în parteneriat cu EcoLocal & și alte organizații); Conferința Națională privind Antreprenoriatul Social (cu Eco-Răzeni), Toamna Cartofilor (cu Avânt), Tur Ghidat al Facilității de Reciclare (în parteneriat cu ABS Recycling), sesiuni tematice #PlasticFreeJuly ("Iulie Fără Plastic") (cu mișcarea OccupyGuguță); Ziua Porților Deschise la Eco-Village Moldova (cu YES Europe ca parte a Săptămânii Europene a Energiei Regenerabile); Programul ActiveCiuluc (cu Muzeul Etnografic Sîngerei); IarmarEco regional Medogon. Pe

lângă acestea, am avut o serie de evenimente pentru care am oferit suport financiar și/sau logistic, organizate de Centrul de Urbanism, Your Guide Moldov etca. În plus am organizat 4 mese rotunde pe parcursul anului 2018 - masa rotundă "Necesități și provocări ale agriculturii ecologice pentru următorii 5 ani" și 3 mese rotunde organizate în cadrul Conferinței Naționale pentru Antreprenoriat Social.

Primele etape de cooperare cu instituțiile formale de învățământ au fost realizate prin elaborarea și implementarea modulelor educaționale în școli: ActiveCiuluc - mobilizarea persoanelor care trăiesc în bazinul râurilor Ciuluc pentru îmbunătățirea stării ecologice a regiunii; Programul de tineret Danube Youth EcoLab (DYEL_ în Găgăuzia; Programul Forest Trail / Exploratorii Pădurii cu copiii și adolescenții din Rîșcova; inițiativa din cele 10 școli ale proiectului Viitorii Lideri Locali din Hai Moldova. Numărul elevilor vizați prin aceste activități este unul destul de semnificativ.

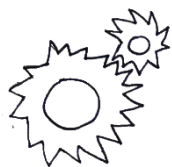
Cu toate acestea, procesul de cooperare cu universitățile nu a început încă și trebuie consolidat în următorii doi ani. Cartografierea părților relevante interesate nu a fost făcută în mod explicit. În ciuda faptului că numărul de evenimente organizate de absolvenți depășește ținta, calitatea evenimentelor și nivelul de implicare activă a absolvenților din rețeaua EcoVisio are încă loc de îmbunătățiri pe parcursul următorilor ani.

De un succes enorm se bucură nivelul de răspândire geografică a activităților noastre în regiune. În acest an am reușit să ajungem prin activitățile noastre în peste 60 de locații, incluzând 14 locații noi în care asociația nu a mai fost activă și, dacă luăm în calcul indicatorii inițiativei Hai Moldova, numărul de locații atinse depășește 1000.

Punțile de parteneriat internațional au fost create cu succes prin găzduirea de evenimente internaționale cu parteneri internaționali (cum ar fi: întâlnirea de lansare KeepCool ; Laboratorul experților și al practicienilor privind dezvoltarea rurală durabilă; Forumul Energetic Moldo-German; Vizita de studiu în Moldova a experților germani din domeniul energetic, și participarea noastră la 26 de evenimente relevante la nivel internațional).

Unul dintre planurile demarate deja în 2018, dar care ar necesita eforturi suplimentare pentru a fi pus în aplicare este pilotarea unui spațiu verde de lucru în comun la Chișinău.

DOMENIU STRATEGIC D - DEZVOLTAREA ORGANIZAȚIONALĂ ȘI SPORIREA VIZIBILITĂȚII

Domeniul strategic D se concentrează asupra dezvoltării asociației în sine.

Aceasta va permite asociației EcoVisio să crească profesionalismul proceselor de lucru. Odată cu creșterea organizației și a activității sale, o atenție sporită este alocată bunei guvernări și gestionării financiare impecabile, și a sustenabilității printr-o continuă dezvoltare și diversificare a surselor de finanțare, inclusiv a auto-finanțării.

Un accent deosebit este pus, de asemenea, pe creșterea vizibilității EcoVisio ca organizație și promovarea subiectelor principale la care lucrăm. Scopul este de a muta discursul despre durabilitate și acțiune dintr-o nișă mică de ecologiști devotați în mijlocul societății. Aici avem de gând să ne axăm pe consolidarea și profesionalizarea departamentului nostru de PR și să cooperăm cu alte organizații.

Rezultatul 4: pînă în anul 2020, EcoVisio este o organizație profesionistă în conformitate cu standardele internaționale.

Rezultatul 5: pînă în anul 2020, activitatea EcoVisio este puternic vizibilă și recunoscută în Moldova și peste granițe.

Rezultatele 4

Rezultat 4.1	EcoVisio are surse de venit diversificate și generează propria sa finanțare fără restricții (nu este atribuită unui program specific)
Rezultat 4.2	EcoVisio dispune de politici și sisteme adecvate pentru gestionarea eficientă a resurselor financiare/active și a personalului calificat responsabil de acestea
Rezultat 4.3	Structura organizatorică EcoVisio reflectă o guvernare solidă și sistematică, care contribuie la un mediu de lucru stabil pentru toți angajații săi
Rezultat 4.4	EcoVisio dispune de facilități adecvate pentru desfășurarea lucrului de birou și a training-urilor, atât în Chișinău cît și în Rîșcova, care iau în considerare diferitele nevoi și limitări ale membrilor săi de sex masculin și feminin.
Rezultat 4.5	Personalul de bază al EcoVisio include femei și bărbați din diferite medii academice, toți angajați pe termen lung sub contracte de muncă
Rezultat 4.6	Personalul, facilitatorii contractați și voluntarii beneficiază în mod regulat de oportunități de consolidare a capacităților, întărind capacitatea noastră ca organizație, precum și propriile atitudini ale acestora la nivel individual.

Rezultatele 5

Rezultat 5.1	Creșterea gradului de conștientizare în Moldova asupra aspectelor legate de principalele noastre domenii de interes, prin intermediul unei comunicări strategice și personalizate.
Rezultat 5.2	EcoVisio are o strategie de comunicare, o strategie pentru rețelele sociale și un ghid de identitate bine stabilite, contribuind la procese de comunicare mai sistematice, eficiente și incluzive.
Rezultat 5.3	Impactul EcoVisio a fost extins din punct de vedere geografic prin parteneriate și asocieri cu ONG-uri care promovează valori similare

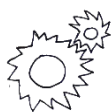
Concluzii privind rezultatele

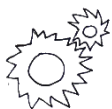
Zona D - dezvoltarea organizațională este un obiectiv important al finanțării primite, deoarece are în vedere durabilitatea și funcționarea eficientă a organizației pe termen lung. În acest domeniu, rezultatele obținute de EcoVisio în 2018 sunt semnificative.

Pentru rezultatele D-4

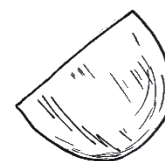
Echipa a fost extinsă ajungând până la sfârșitul anului la o cifră cu de două ori mai mare comparativ cu aceeași perioadă din anul 2017. Personalul de bază este format din 12 angajați principali cu contract de muncă, iar suma totală a persoanelor angajate pe contracte de muncă pe termen scurt/lung (contracte de servicii) ajunge la 40 (inclusiv 17 contracte de servicii în cadrul proiectului Hai Moldova) până la sfârșitul anului 2018. Toți salariații sunt angajați pe baza contractelor oficiale cu salarii regulate și impozite plătite.

Unul dintre principalele rezultate ale finanțării primite a fost faptul că a permis atragerea membrilor echipei profesionale pe termen lung. În primăvara anului 2018 am avut primul val de angajări. Echipa a fost îmbogățită prin angajarea unui nou manager financiar, a unui coordonator de RP și asistenți, a coordonatorilor de programe și strategii, a unui manager de birou, a unui coordonator al centrului de training. În 2018, EcoVisio utilizează în mod regulat serviciile specialiștilor IT, fotografilor, designerilor și traducătorilor.

Singura poziție din cele planificate pentru 2018 care nu a fost acoperită (chiar și după mai multe runde de recrutare) este aceea de coordonator pentru strângerea de fonduri. După analize îndelungate și discuții în cadrul echipei, s-a decis reorganizarea acestei poziții - activitatea de strângere de fonduri nu va fi efectuată de o singură persoană, ci va fi distribuită între mai mulți angajați care contribuie la sarcinile de strângere de fonduri.

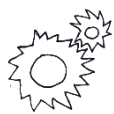
Noul birou EcoVisio și spațiu de lucru a fost lansat în

toamna anului 2018, determinând schimbări importante în procesul de lucru. Echipa petrece mult mai mult timp lucrând împreună într-un singur loc (comparativ cu experiența de muncă de acasă a anilor precedenți), ceea ce asigură o eficiență sporită și sinergie între diferite programe și inițiative.

Centrul de Instruire EcoVisio cu toate echipamentele și mobilierul necesare a fost finalizat oficial în 2018. A fost finalizată construcția și s-au lansat operațiunile Centrului de Instruire EcoVisio în care au avut loc aproximativ 120 de zile de seminar, și care a găzduit 2500 de vizitatori, contribuind la reziliența economică de aproximativ 30 de locuitori ai satului Rîșcova în 2018.

Instruirea și dezvoltarea profesională a angajaților a fost posibilă datorită consultărilor regulate oferite de NCG și SIDA, precum și prin participarea la diferite evenimente de instruire în management financiar, facilitare, PR și comunicare și consultări furnizate de experți externi.

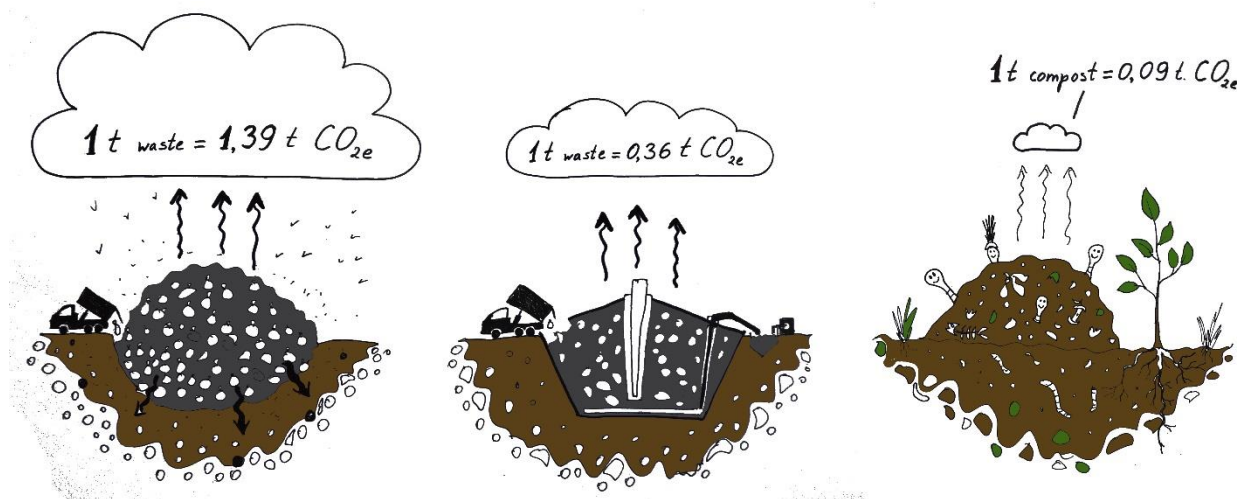

EcoVisio a reușit să **sporească diversificarea surselor financiare**. În 2018 am avut 16 surse de finanțare diverse, inclusiv donatori, venituri din activitatea proprie, finanțare participativă și donații prin mecanismul 2% din impozitele pe venit ale persoanelor fizice. Principalii noștri donatori în 2018 au fost: SIDA, THK, MitOST și Robert Bosch Stiftung, Humboldt Universitaet Berlin, CFD, CLP, Ada-SDC, AA-DFC, LED, Tasis, im- Parteneri SD, Global Giving, donațiile 2%, USFS, DMF, Ambasada SUA, EFSE. Cantitatea de venituri proprii generate a crescut de 3 ori, comparativ cu 2017.

Pentru Rezultatele D - 5

Au fost atinse rezultate semnificative în ceea ce privește creșterea vizibilității, depășind cu mult obiectivele planificate pe 2018. De exemplu, au fost produse și diseminate 8 videoclipuri promoționale (ținta 5) și au fost create peste 30 de videoclipuri scurte informative (ținta 3); numărul total de vizualizări ale clipurilor video pe toate canalele a ajuns la 136.486 (țintă 100.000); numărul de like-uri la postările din rețelele sociale și numărul de utilizatori care au interacționat cu postările noastre pe Facebook (principalul nostru canal social) au atins cifre semnificative în 2018, și am deschis de asemenea conturi EcoVisio pe noi rețele de socializare. Numărul de materiale imprimate, materiale vizuale și publicații produse este foarte mare. Clipurile video în direct tind să aibă un impact foarte bun pe Facebook (nu mai puțin de 400 vizionări și de multe ori aproape de 1000). Reportajele media despre noi/cu noi încărcate pe Facebook se bucură, de asemenea, de un mare succes pe toate canalele. Canalul nostru de YouTube a adus 27.069 de vizualizări, cele mai multe pentru videoclipurile cu o componentă practică, informativă (cum se prepară pâinea și "catchapouri", pregătirea murăturilor, etc).

Pagina de Facebook a EcoVisio s-a bucurat de foarte multă interacțiune din partea utilizatorilor, ca urmare a fluxului regulat de postări, a conținutului adaptat la public și a diverselor tipuri de conținut publicat. Pagina IarmarEco, de asemenea, a avut rezultate bune în ceea ce privește gradul de interacțiune, cele mai mare dintre acestea acumulate imediat înainte de începerea evenimentului sau imediat după (din august pînă la începutul lunii octombrie). Printre factorii care contribuie la ecoul social impresionant al evenimentului în acest an au fost: o nouă identitate vizuală creată de un designer profesionist, servicii video profesionale pentru promovare și în timpul evenimentului, un fotograf profesionist în timpul evenimentului și nu în ultimul rând, prin testarea diferitelor tipuri de conținut stimulat.

O surpriză plăcută a venit din partea paginilor ActiveCiuluc și Seed It Forward, care, de asemenea, au fost de mare succes la capitolul interacțiuni din partea utilizatorului. În afară de faptul că au avut postări regulate și conținut actual, ambele pagini au postat câteva ilustrații foarte reușite, care au devenit virale, unele ajungând chiar "peste graniță" pe niște pagini românești.

O mențiune onorabilă merge către Eco-Village Moldova, care a avut un număr oarecum scăzut de postări în 2018, dar cele care au fost publicate au avut foarte mulți interacțiuni din partea utilizatorilor, precum și o un grad înalt de diseminare. Această pagină are probabil baza cea mai loială de urmăritori pe Facebook, care se bucură într-adevăr chiar și de cea mai mică noutate despre o bucățică din viața de la Eco-Village. Sperăm să atingem rezultate mai bună în anul 2019 prin sporirea capacităților noastre interne de a gestiona pagina Eco-Village.

O atenție deosebită a fost concentrată în 2018 pe campanii informaționale, un nou domeniu de lucru pentru EcoVisio în 2018. În total în decursul anului au fost inițiate 4 campanii informaționale (ținta 3). Campania #PlasticFreeJuly (#IulieFărăPLastic) - 3 sesiuni de informare; tur ghidat la instalația de reciclare ABS, postări în mediul social #MakeICTFair/Black Friday (campanie în parteneriat cu Sudwind), campania #FoodIsLove (#MîncareaEstelubire) - evenimente (Festivalul Fructelor, Festivalul Toamna Cartofului), training-uri (activEco "Food for Thought"), materiale promoționale (autocolante, postere, torbe eco), o pânză pictată tematică, postări pe rețelele sociale, seria video "Mîncare bună pentru oameni buni" (începută în 2018 și urmează a fi finalizată în 2019), campania de prevenire a deșeurilor și freecycling - evenimentele EcoVisio Freeshop, pliante despre eficiența energetică, postări și concursuri desfășurate pe rețelele sociale

Sprrijinul noilor inițiative ca parte a activității noastre de vizibilitate este foarte important. Un bun exemplu este EcoVisio FreeShop, început la sfârșitul anului 2018 ca inițiativă personală a unui membru al echipei. Evenimentul a câștigat rapid popularitate, servind ca o platformă vizibilă și interactivă pentru promovarea valorilor noastre: reutilizarea/reciclarea, consolidarea comunităților și a economiilor alternative. FreeShop a fost de asemenea o bună ocazie de a construi parteneriate și inițiative cu firme locale și ONG-uri care ne împărtășesc viziunile.

Gender Mainstreaming (integrarea dimensiunii de gen)

În 2018, în special datorită eforturilor depuse de colega noastră Clara Abdullah, **integrarea dimensiunii de gen** a avut un loc de seamă pe ordinea de lucru EcoVisio. În primul rând, analiza aprofundată a perspectivei de gen a fost realizată la nivel de organizație în cadrul unui training pe acest subiect. Am reușit să introducem integrarea perspectivei de gen în RAF (inclusiv integrarea acestora în ținte și rezultate scontate) și am reușit să introducem acest subiect în munca depusă de echipă. În plus, am început să colectăm date personale departajate pe sexe în instrumentele noastre statistice și în toate formularele de înregistrare și evaluare de la seminarii și evenimente (am introdus inclusiv opțiunea de a indica alte sexe în afară de M/F). Cu toate acestea, noii indicatori pentru integrarea dimensiunii de gen nu au putut fi întotdeauna atinse în 2018. De exemplu, ponderea persoanelor de sex masculin angajate de EcoVisio rămîne cu 50% mai mică față de ponderea femeilor, iar numărul participanților la programe educaționale și evenimente este, de asemenea, mai mic decât raportat la cel al femeilor. Cu toate acestea, eforturile încep a fi răsplătite. Pentru a spori echilibrul oportunităților pentru participanți și angajați, EcoVisio a achiziționat și instalat mese de schimbare bebelușii portabile și una montată în peretele din baia Centrului nostru de Instruire; a pus la dispoziție un scaun pentru îngrijirea bebelușilor și servicii de *baby-sitting* pentru familiile cu copii implicate în activitățile noastre. Una dintre particularitățile remarcabile ale 2018 pentru EcoVisio este faptul că patru angajați EcoVisio s-au bucurat de venirea pe lume a copiilor de-a lungul anului.

Evoluția Managementului, a finanțelor și zonei administrative

În 2018 am avut parte de evoluții cruciale în cadrul organizării administrative a EcoVisio. Consiliul de administrație al Asociației a fost format și a avut loc împărțirea rolurilor și responsabilităților între consiliu de conducere, echipa executivă și personal.

Acest an a fost caracterizat prin consolidarea organizației, trecerea la un nou nivel de performanță și prin punerea în practică a politicilor organizaționale. Politica de achiziții recent adoptată a fost pusă în funcțiune. Managerul financiar și-a asumat responsabilitatea de a asigura funcționarea politicii de achiziții publice și a bunelor practici financiare care permit, de asemenea, punerea în aplicare a principiului în care toate operațiunile financiare sunt aprobate de cel puțin două persoane din echipă. Sistemul de verificare dublă prin programul software de contabilitate și foaia de calcul financiară generală pentru toate programele a fost menținut.

S-a creat spațiul de lucru pentru 15 persoane și dotat cu mobilier, calculatoare și echipamente de lucru necesare. Schimbări semnificative în 2018 au fost înregistrate în special în **domeniul IT**: noul software licențiat (sisteme de operare Windows și pachete Microsoft Office) a fost achiziționat și instalat; PC-ul serverului și sistemul de stocare a memoriei a fost instalat; transferul la un server securizat (https) a fost înfăptuit și a avut loc transferul sistemului de management al conturilor de email la software licențiat profesional pentru întreaga echipă.

Noua structură organizatorică a EcoVisio a avut la bază RAF-ul adoptat în 2018 odată cu demararea procesului de acces la finanțarea principală. Acesta este împărțit în patru domenii, fiecare cu un director, asigurând astfel că multe poziții din cadrul organizației să fie, de fapt, o compilație de mai multe roluri. De exemplu, directorul zonei de program A coordonează mai multe programe educaționale, este responsabil cu monitorizarea, comunică cu absolvenții și contribuie la departamentul PR, fiind de asemenea responsabil de raportare și managementul informațional. Același lucru este valabil și pentru ceilalți coordonatori și aceasta este particularitatea organizării muncii în EcoVisio determinată de realitate.

Cu toate acestea, o schimbare importantă în anul 2018 a fost angajarea managerului financiar care a devenit parte a echipei de management. Acest lucru a permis în sfârșit o delimitare între sarcinile legate de finanțe și buget de echipa executivă și a asigurat o mai mare responsabilitate și eficiență.

Bugetul total al asociației în 2018 a fost semnificativ mai mare decât în anul precedent, ceea ce a reprezentat o mare provocare pentru echipă. Cele mai importante riscuri au fost legate de faptul că finanțarea principală a constituit aproximativ 44% din bugetul total promis, iar restul bugetului pentru inițiative a presupus eforturi suplimentare de strângere de fonduri.

O problemă aici a fost și faptul că finanțarea unor programe importante, în mod normal provenind de la parteneri germani, a fost întârziată și nesigură din cauza circumstanțelor externe. Riscul a fost însă depășit prin strângerea de fonduri susținută a echipei, prin utilizarea noilor oportunități în domenii noi de activitate, prin sprijin suplimentar din partea partenerilor noștri "veterani", prin Inițiativa "Hai Moldova" care a conectat EcoVisio la un proiect la scară largă finanțat suplimentar de SIDA. O altă provocare pentru gestiunea financiară a fost determinată de faptul că unele granturi au fost primite mai târziu decât au început activitățile (de exemplu, acordul pentru finanțarea de bază a fost aprobat în martie; finanțarea pentru ActiveCiuluc, ActivePeace fost amânată). Cu toate acestea, datorită flexibilității donatorilor și eforturilor echipei în ce privește planificarea, orice posibile dificultăți au fost

depășite. În general, în ceea ce privește finanțele, anul a fost un an de învățare, încorporarea politicilor și practicilor, consolidarea muncii.

Pe baza analizei bugetului pentru anul 2018, se poate preciza că angajamentele financiare și de strângere de fonduri ale anului au fost îndeplinite și obiectivele stabilite la începutul anului au fost atinse. Liniile bugetare au fost respectate fără schimbări majore în unele domenii. Deficitul inițial și lacunele în materie de finanțare au fost acoperite de granturi suplimentare. Astfel, putem argumenta că exercițiul financiar al EcoVisio s-a derulat cu succes.

- **Parteneri strategici, susținători, donatori**

Am dori să mulțumim din suflet partenerilor care au făcut posibile toate realizările noastre împreună. Republica Moldova se află pe o traiectorie instabilă încercând să facă față numeroaselor crize politice, economice și sociale. Cele mai importante evoluții ale anului 2018 au fost posibile datorită finanțării principale din partea SIDA. Unii parteneri noștri cu tradiție au continuat să sprijine EcoVisio în 2018 (THK/MitOst și Robert Bosch Stiftung, CFD, CLP, AA-DFC, LED, Global Giving, Ambasada SUA, EFSE) și multe noi parteneriate promițătoare au fost încheiate în acest an (Humboldt Universitaet Berlin, SDC-ADA, TASIC, IM-SD Partners, USFS, DMF). Lista completă a donatorilor și a partenerilor strategici este disponibilă online. Credem cu tărie că prin împuternicirea, dialogul constructiv, sprijinul reciproc și stabilirea unor exemple viabile de bune practici pe care le dezvoltăm împreună cu dvs., putem contribui la un viitor prosper al Moldovei și al întregii regiuni.

Principalele concluzii și lecții învățate în 2018

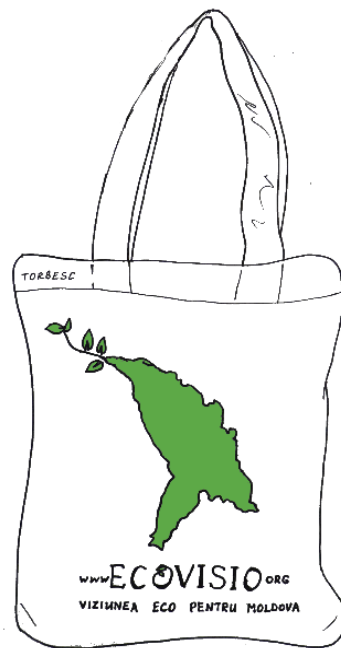
Pentru EcoVisio, anul 2018 a fost primul an în care activitatea organizației s-a bazat pe cadrul de evaluare a rezultatelor (RAF) și orientată spre rezultate. Acest lucru a însemnat pentru organizație o tranziție importantă în abordarea sa de la o activitate de bază din anii anteriori la o activitate bazată pe rezultate și pe strategia pe termen lung. În general, putem concluziona că asociația a reușit să atingă majoritatea obiectivelor, realizând parțial (și uneori depășind) țintele unor indicatori care au contribuit la rezultatele obținute. Experiența a adus numeroase evoluții, îmbunătățiri, provocări și concluzii. Am identificat, de asemenea, loc de îmbunătățiri și modificări necesare. Concluziile pentru activitatea anului 2018 pentru acțiunile ulterioare sunt următoarele:

- **Zona A - în special programele educaționale pentru responsabilizarea indivizilor rămâne pentru următorii ani cel mai mare și principalul domeniu de activitate al EcoVisio.**
- **Sistemul de monitorizare și evaluare are un început bun în 2018** cu stabilirea unei persoane responsabile de raportarea și ajustarea documentului RAF, însă ar trebui să se acorde și mai multă atenție în anul următor, iar indicatorii din cadrul RAF ar trebui să fie revizuiți și finalizați.
- **Mecanismele și măsurile de monitorizare și evaluare în EcoVisio ar trebui îmbunătățite** pentru a asigura o analiză mai profundă a activității asociației. Una dintre măsurile pentru 2019 este revizuirea unor indicatori în RAF pe baza concluziilor persoanei responsabile privind monitorizarea și raportarea (propunerile de îmbunătățire vor fi indicate în noul RAF pentru 2019). Ar trebui să se acorde mai multă atenție analizei datelor, monitorizării și evaluării și implicarea mai multor resurse umane.
- **Inițiativa Hai Moldova a fost "asimilată" de EcoVisio în 2018.** Bugetul acestui program ajunge la aproximativ 20% (aproximativ 30% din toate celelalte granturi primite pe lângă finanțările principale) din bugetul general inițial al EcoVisio în 2018. Acest lucru a determinat schimbări în RAF, în activitățile de dezvoltare generală a asociației în 2018, precum și rezultatele obținute în 2018. Este important de menționat că programul Hai Moldova s-a alăturat EcoVisio deoarece scopurile și

viziunile sale sunt în concordanță cu obiectivele generale și cu misiunea EcoVisio, chiar dacă programul nu a fost planificat în cadrul RAF inițial prezentat la începutul anului 2018.

- **Pozițiile din cadrul organizației trebuie restructurate:** sarcinile coordonatorului de strângere de fonduri vor fi distribuite în rândul personalului existent; ar trebui să apară poziția unuia sau a doi asistenți de proiect, ceea ce va permite o mai mare flexibilitate și eficiență în distribuirea sarcinilor. În general, având în vedere numărul crescut de angajați, managementul resurselor umane devine un punct strategic din ce în ce mai important.
- **Una dintre cele mai mari provocări ale anului 2018 a fost procesul de luare a deciziilor și structura responsabilităților în domeniul PR.** Acest lucru ar trebui revizuit și restructurat în 2019 pentru a asigura o mai mare eficiență, stabilind responsabilități clare și independența departamentelor.
- Au fost obținute rezultate semnificative în **atingerea unui nivel mai ridicat de vizibilitate a muncii EcoVisio**, mai ales prin intermediul unor spoturi video și prin rețelele de socializare. În 2019, activitatea de PR strategică bazată pe analizele beneficiarilor și a altor actori relevanți va fi principalul obiectiv.
- **Integrarea perspectivei de gen a fost introdusă** pe ordinea de zi și a fost implementată permanent. Numărul de familii cu copii mici în rândul angajaților și al beneficiarilor EcoVisio este în continuă creștere, iar eforturile de construire a unui prielnic familiilor la locul de muncă și în activități sunt, de asemenea, una din prioritățile EcoVisio pentru viitor.
- **Atragerea personalului calificat și profesionist al echipei este o provocare constantă**, care trebuie abordată în anii următori. Deosebit de complicat este procesul de a găsi noi membri ai echipei pentru Eco-Training Center (Centrul de Instruire Ecologică) și lărgirea echipei din Rîșcova. Factorul de resurse umane este relevant nu numai pentru personalul angajat, ci pentru Consiliu și pentru membrii EcoVisio, deoarece fluctuația persoanelor rămâne una dintre provocările permanente și urgente.
- **Centrul de Instruire Ecologică reprezintă atât o realizare foarte importantă, cât și "comoara" EcoVisio**, asigurând posibilitatea formării bazate pe practici, a parcelelor demonstrative, a dezvoltării comunitare bazate pe valoare și a potențialului de generare a veniturilor prin intermediul antreprenoriatului și, în același timp, **o provocare de logistică și de gestionare complicată**, determinată de localizarea sa îndepărtată în zona rurală și de lipsa personalului calificat.
- **Riscurile trebuie analizate și introduse în RAF.** Se cere o politică de prevenire a riscurilor de lucru și o activitate structurată consecvent pentru prevenirea riscurilor, care va lua în considerare atât factori externi, cât și pe cei interni.
- **Volumul de muncă al echipei a fost distribuit neuniform pe tot parcursul anului**, ducând la supraîncărcarea echipei în special în septembrie-decembrie 2018. Acest lucru ar trebui evitat în 2019 prin crearea unui plan de acțiune mai echilibrat și asigurând implementarea treptată a activităților. Toate condițiile preliminare pentru acest lucru (echipa de personal stabilită, practicile financiare în uz, spații de lucru echipate, etc) au fost create în 2018.
- **Noul birou EcoVisio este un reper crucial în dezvoltarea asociației** care stabilește un nou nivel al lucrului în echipă și servește drept prim pas pentru dezvoltarea unui spațiu de lucru mai mare și a unui Green Hub în Chișinău. Datorită finanțării principale, asociația a sporit facilitățile și echipamentele pentru executarea activităților sale.

- **Campanii informative la scală mare**, o nouă experiență a asociației în 2018, oferă oportunități prielnice pentru dezvoltarea continuă a vizibilității și un impact sporit al activității asociației.
- Anul a fost caracterizat de **aparitia de noi programe și proiecte** (ca urmare a eforturilor de succes de strângere de fonduri ale echipei și diversificarea zonelor de lucru). Provocarea (deja identificată în anii precedenți) de a risca să pierdem concentrarea în timp ce operăm în multe domenii diferite, rămâne și devine din ce în ce mai substanțială, dat fiind numărul de noi subiecte. În acest sens, este esențial ca asociația să urmeze cu fidelitate RAF-ul și planul strategic de dezvoltare.
- **Creșterea și dezvoltarea organizației au determinat necesitatea implementării mai multor politici, proceduri formale și norme care să sporească nivelul birocrăției.** Acest lucru ar putea reprezenta o provocare în ceea ce ține de motivarea oamenilor și de dezvoltare a inițiativei spontane. Transferul sănătos și ecologic la noul nivel de norme formale, menținând în același timp caracterul ghidat de misiune al organizației, este o sarcină importantă pentru echipă pentru anul viitor.
- În 2018, creșterea numărului de activități și creșterea semnificativă a echipei, pe lângă realizările impresionante, a adus, de asemenea, un număr tot mai mare de **provocări** în lucrul în echipă, relații între angajați, conflicte și probleme personale, legate de stres, echilibrul dintre viața de lucru și potențialul de epuizare. Echipa ar trebui să fie conștientă și atentă privind astfel de riscuri și să ia măsuri în mod activ pentru a le preveni.
- Ultimii cinci ani pentru EcoVisio pot fi definiți prin cuvintele: "Creștere" (2013-2015), "Consolidare și evoluție continuă" (2016), "Consolidarea structurilor, a procedurilor și a politicilor" (2017) și "Dezvoltarea echipei" (2018). **Pentru 2019, echipa EcoVisio a ales să se ghideze după un singur cuvânt - "SENS",** care are în vedere crearea unei conexiuni mai profunde între impactul activității asociației și cel al activităților personale.

**Membrii Consiliului de
administrare în 2018**

Corlat Viorica
Corobco Natalia
Gröger Julian (președinte al comitetului)
Lozinski Alexandru
Oleatovschi Vlad
Patel Bhavesh

Echipa de Management

Pijevskii Maxim
Șvarț-Gröger Valeria
Lucia Ioncu

Comitetul de Audit Intern

Mamaligă Eliza
Rosip Alexandru

**Personal (echipa de bază
angajată în 2018)**

Abdullah Clara
Botezatu Valentin
Costisanu Anastasia
Gordeeva Inna
Guzun Eugen
Isac Gabriela
Luca Daniela
Patraman Andrei
Pijevskaia Liudmila
Țăruș Ecaterina
Țerna Olesea
Ungureanu Ion

Mai multe detalii despre echipă:
ecovisio.org/contacts

